

489

VYHLÁŠKA

Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky

z 8. júla 2002,

ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky podľa § 5 ods. 6, § 6 ods. 4, § 7 ods. 5, § 8 ods. 4, § 11 ods. 6, § 12 ods. 13, § 16 ods. 9, § 22 ods. 10 a § 24 ods. 8 zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Predmet úpravy

Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti

- a) o náležitostiach oznámenia o zaradení podniku,
- b) o hodnotení rizika závažných priemyselných havárií (ďalej len „hodnotenie rizika“) vrátane predbežného odhadu rizika vzniku závažných priemyselných havárií (ďalej len „predbežný odhad rizika“),
- c) o obsahu a spracúvaní programu prevencie závažných priemyselných havárií a o bezpečnostnom riadiacom systéme,
- d) o odborne spôsobilých osobách, o ich úlohách, odbornej príprave a o overovaní ich odbornej spôsobilosti vrátane náležitostí osvedčenia o odbornej spôsobilosti a o ich vydávaní, o obsahu a vedení zoznamu odborne spôsobilých osôb, ako aj o pečiatke špecialistu na prevenciu závažných priemyselných havárií, jej vzore, úhrade za jej vydanie a o jej používaní,
- e) o obsahu a vykonávaní školenia a výcviku zamestnancov podnikov kategórie A a kategórie B,
- f) o autorizácii právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov na vykonávanie činností podľa § 14 ods. 2 zákona a o vedení zoznamu autorizovaných osôb,
- g) o obsahu informácie pre verejnosť,
- h) o spôsobe plnenia oznamovacej povinnosti a o písomných správach a informáciách podľa § 24 zákona.

Oznámenie o zaradení podniku

§ 2

(1) Oznámenie o zaradení podniku (ďalej len „oznám-

enie“) do kategórie A alebo do kategórie B (§ 4 ods. 1 až 3 zákona) obsahuje

- a) identifikačné údaje o prevádzkovateľovi¹⁾ v rozsahu podľa odseku 2,
- b) názov podniku a jeho adresu, číslo telefónu, faxu a elektronickej pošty,
- c) údaje podľa písmen a) a b) o vlastníkovi podniku, ak je odlišný od prevádzkovateľa podľa písmena a); v takom prípade tiež údaje o zmluvnom vzťahu vlastníka podniku a prevádzkovateľa vrátane vymedzenia zodpovednosti medzi vlastníkom podniku a prevádzkovateľom v oblasti prevencie závažných priemyselných havárií,
- d) údaje o vybraných nebezpečných látkach prítomných v podniku²⁾ v rozsahu podľa odseku 3,
- e) stručný opis súčasnej, a prípadne aj plánovanej činnosti podniku,
- f) opis a grafické znázornenie okolia podniku s prvkami, ktoré môžu zvýšiť riziko závažnej priemyselnej havárie, najmä pravdepodobnosť jej vzniku alebo závažnosť jej následkov, a to s osobitným zreteľom na § 4 ods. 6 a 8 zákona,
- g) predbežný odhad rizika,
- h) zdôvodnenie zaradenia podniku do kategórie A alebo do kategórie B,
- i) meno a priezvisko, funkciu a podpis zamestnanca, ktorý oznámenie vypracoval, ako aj vedúceho zamestnanca, ktorý oznámenie schválil.

(2) Identifikačné údaje o prevádzkovateľovi podľa odseku 1 písm. a) sú najmä,

- a) ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa,
  1. meno a priezvisko, dátum narodenia a bydlisko³⁾ (ďalej len „osobné údaje“) fyzickej osoby – podnikateľa, ako aj osobné údaje zodpovedného zástupcu, ak ním nie je sám prevádzkovateľ,
  2. obchodné meno, adresa (ak je odlišná od bydliska), číslo telefónu, faxu a elektronickej pošty,
  3. identifikačné číslo organizácie (IČO),
  4. číslo odvetvovej klasifikácie ekonomických činností,
- b) ak ide o právnickú osobu,
  1. obchodné meno, právna forma a sídlo, adresa a číslo telefónu, faxu a elektronickej pošty,
  2. osobné údaje osoby alebo osôb, ktoré sú jej šta-

¹⁾ § 2 písm. e) zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁾ § 2 písm. f) a g) zákona č. 261/2002 Z. z.

³⁾ § 15 ods. 2 zákona č. 261/2002 Z. z.

tutárnym orgánom, ako aj osobné údaje zodpovedného zástupcu,

3. identifikačné číslo organizácie (IČO),
4. číslo odvetvovej klasifikácie ekonomických činností.

(3) Údaje o vybraných nebezpečných látkach podľa odseku 1 písm. d) sú najmä

- a) názov vybranej nebezpečnej látky podľa prílohy č. 1 k zákonu časti 1 tabuľky I (prípadne aj jej obchodný názov) a ďalšie údaje potrebné na jej jednoznačnú identifikáciu (číslo CAS a názov podľa IUPAC),⁴⁾
- b) klasifikácia vybranej nebezpečnej látky podľa osobitného predpisu⁵⁾ a podľa potreby aj podľa prílohy č. 1 k zákonu časti 1 tabuľky II,
- c) množstvo vybranej nebezpečnej látky v tonách,
- d) fyzikálna forma vybranej nebezpečnej látky,
- e) súčet pomerných množstiev vybraných nebezpečných látok v prípadoch podľa § 4 ods. 2 písm. b) alebo § 4 ods. 3 písm. b) zákona.

§ 3

Ak celkové množstvo vybranej nebezpečnej látky prítomnej v podniku nedosahuje hodnoty na zaradenie podniku do kategórie A ani do kategórie B (§ 4 ods. 5 zákona), oznámenie obsahuje

- a) údaje podľa § 2 ods. 1 písm. a) až f) a i),
- b) zdôvodnenie záverov, pre ktoré podnik nebol zaradený do kategórie A ani do kategórie B.

Hodnotenie rizika

§ 4

(1) Hodnotenie rizika sa vykonáva najmä na účely

- a) vypracovania oznámenia (§ 5 zákona),
- b) vypracovania programu prevencie závažných priemyselných havárií (§ 7 zákona) a zavedenia bezpečnostného riadiaceho systému (§ 8 zákona),
- c) vypracovania a využívania bezpečnostnej správy (§ 9 zákona),
- d) vypracovania havarijného plánu (§ 18 zákona) a podkladov na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva (§ 19 zákona),
- e) informovania verejnosti (§ 22 a 23 zákona),
- f) plánovania a vykonávania kontrol v podnikoch (§ 27 zákona).

(2) Formu, spôsob a rozsah použitia výsledkov hodnotenia rizika vrátane predbežného odhadu rizika určí prevádzkovateľ s prihliadnutím na konkrétne podmienky v podniku a v jeho okolí.

(3) Postup hodnotenia rizika zahŕňa

- a) identifikáciu a lokalizáciu iniciátorov a zdrojov rizika závažnej priemyselnej havárie,
- b) identifikáciu možných iniciačných udalostí a prechodových javov a procesov, ktoré môžu viesť k vzniku a rozvoju závažnej priemyselnej havárie,
- c) určenie možných vplyvov ľudského činiteľa na udalosti a procesy podľa písmena b),

- d) identifikáciu a zhodnotenie technických, administratívnych, personálnych a organizačných opatrení a zábran určených na zabránenie, obmedzenie alebo potlačenie vzniku a rozvoja udalostí a procesov podľa písmena b),
- e) odhad pravdepodobnosti, prípadne početnosti vzniku závažnej priemyselnej havárie na základe
  1. odhadu pravdepodobnosti vzniku udalostí a procesov podľa písmena b) s prihliadnutím na možné vplyvy podľa písmena c) a
  2. zohľadnenia účinnosti a spoľahlivosti opatrení a zábran podľa písmena d),
- f) odhad rozsahu možných následkov závažnej priemyselnej havárie spôsobených jednotlivými zdrojmi rizika, vrátane prípadných interakcií medzi nimi, na život a zdravie ľudí, životné prostredie a majetok v rámci podniku a v jeho okolí,
- g) analýzu rizika závažných priemyselných havárií pre život a zdravie ľudí, životné prostredie a majetok,
- h) posúdenie prijateľnosti rizika závažných priemyselných havárií.

§ 5

(1) Predbežný odhad rizika na účely oznámenia (§ 5 zákona) obsahuje

- a) identifikáciu a lokalizáciu zariadení, v ktorých sú prítomné vybrané nebezpečné látky vrátane ich vhodného vyznačenia v situačnom pláne podniku,
- b) spracovanie zoznamu vybraných nebezpečných látok,
- c) priradenie zodpovedajúceho číselného kódu podľa prílohy č. 1 tabuľky I ku každej vybranej nebezpečnej látke podľa jej vlastností, podmienok spracovania a manipulácie, ako aj typu zariadenia, v ktorom sa vybraná nebezpečná látka nachádza,
- d) priradenie zodpovedajúceho kódového označenia následkov závažnej priemyselnej havárie podľa prílohy č. 1 tabuľky IIa alebo tabuľky IIb so zohľadnením skutočného alebo projektovaného množstva vybranej nebezpečnej látky; zohľadňuje sa vyššia hodnota,
- e) určenie maximálnej vzdialenosti vzniku možných relevantných následkov závažnej priemyselnej havárie a tomu zodpovedajúcej celkovej zasiahnutej ploche podľa prílohy č. 1 tabuľky III,
- f) určenie rozsahu a závažnosti možných následkov závažnej priemyselnej havárie výpočtom podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 1 v bode 4 a s použitím tabuľky IV,
- g) určenie priemerného indexu pravdepodobnosti vzniku závažnej priemyselnej havárie P podľa prílohy č. 1 tabuľky Va alebo tabuľky Vb pre každú vybranú nebezpečnú látku na základe zohľadnenia jej číselného kódu a jej umiestnenia,
- h) prevod priemerného indexu pravdepodobnosti vzniku závažnej priemyselnej havárie P na pravdepodobnosť alebo početnosť výskytu závažnej priemyselnej havárie F_p podľa prílohy č. 1 tabuľky VI pre každú vybranú nebezpečnú látku.

⁴⁾ § 14 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch.

⁵⁾ Zákon č. 163/2001 Z. z. v znení zákona č. 128/2002 Z. z.

(2) Výsledok predbežného odhadu rizika reprezentovaný celkovou hodnotou pravdepodobnosti vzniku závažnej priemyselnej havárie, vypočítanou ako súčet hodnôt pravdepodobnosti výskytu závažnej priemyselnej havárie pre jednotlivé vybrané nebezpečné látky prítomné v podniku, sa uvedie v oznámení o zaradení podniku.

(3) Na predbežný odhad rizika na účely oznámenia o zaradení podniku možno použiť, najmä v prípade prevahy možných závažných následkov na životné prostredie, aj iné medzinárodne uznávané metódy rýchleho hodnotenia rizík, ktoré umožňujú určiť pravdepodobnosť alebo početnosť výskytu závažnej priemyselnej havárie.

§ 6

(1) Pri analýze rizika závažných priemyselných havárií (ďalej len „analýza rizika“) sa postupuje podľa diagramu uvedeného v prílohe č. 1 na obrázku č. 2. Vychádza sa pritom zo známych a overených metód pravdepodobnostného hodnotenia rizika systematicky aplikovaných na jednotlivé rizikové zariadenia, systémy a prvky, ako aj na ďalšie relevantné vnútorné a vonkajšie činitele.

(2) Prvým postupovým krokom analýzy rizika je identifikácia a opis rizikových zariadení a systémov podniku.

(3) Na základe opisu zariadení a systémov podľa odseku 2 sa vykoná systémová analýza na identifikáciu potenciálnych systémových porúch vedúcich k závažnej priemyselnej havárii vrátane porúch so spoločnou príčinou (ďalej len „závislá porucha“) pomocou jednotnej metódy analýzy stromov porúch a analýzy závislých porúch.

(4) Na základe identifikovaných stromov porúch (odsek 3) sa identifikujú a vyhodnotia potenciálne zdroje rizika závažnej priemyselnej havárie vyplývajúce z normálnej prevádzky, z prechodových javov a procesov, z mimoriadnych prevádzkových situácií, zo živelných udalostí, zo zlyhania ľudského činiteľa, v objektoch a zariadeniach podniku pomocou analýzy havarijných reťazcov, ktorú tvoria čiastkové analýzy

- a) iniciačných udalostí, ktoré môžu viesť k vzniku závažnej priemyselnej havárie,
- b) kritérií úspešnosti, pri ktorej sa zohľadňujú technické, materiálne, personálne, organizačné a administratívne protihavarijné opatrenia a zábrany určené na zabránenie, obmedzenie alebo potlačenie rozvoja iniciačných udalostí do závažnej priemyselnej havárie,
- c) stromov udalostí a ktorá na základe konštrukcie stromov udalostí zohľadňujúcich potenciálny rozvoj iniciačných udalostí do závažnej priemyselnej havárie umožňuje kvantifikovať pravdepodobnosť alebo početnosť výskytu nežiaducich havarijných reťazcov so zohľadnením analýzy ľudského činiteľa a analýzy údajov,
- d) stavov poškodenia zariadení na určenie potenciálnych škôd v rámci podniku a v jeho okolí,
- e) na kvantifikáciu pravdepodobnosti alebo početnos-

ti vzniku závažnej priemyselnej havárie a určenie neurčitosti výsledkov.

(5) Pri príprave údajových vstupov pre jednotlivé analýzy a na kvantifikačné výpočty sa použijú

- a) všeobecné údaje o poruchovosti alebo spoľahlivosti prvkov, systémov a zariadení, prevzaté z overených zahraničných alebo iných mimopodnikových databáz, alebo
- b) špecifické údaje, ktoré sú v požadovanom rozsahu k dispozícii v podnikových databázach prevádzkovateľa.

(6) Vstupné údaje podľa odseku 5 možno pripraviť aj na základe analýzy údajov, pri ktorej sa výber potrebných informácií realizuje aplikáciou štatistických metód alebo pomocou kombinácie údajov zo všeobecných a špecifických databáz.

(7) Medzi najdôležitejšie údaje pre potreby analýzy rizika patria najmä údaje

- a) o kontrole, testovaní a údržbe zariadení,
- b) o potenciálnej možnosti vzniku jednoduchých porúch, havárií a závislých porúch,
- c) o početnosti výskytu iniciačných udalostí,
- d) o zbere a vedení dokumentácie o poruchách a haváriách systémov a zariadení.

(8) Analýza rizika obsahuje aj analýzu spoľahlivosti ľudského činiteľa, ak tento priamo alebo nepriamo vstupuje do kontroly a riadenia systémov a zariadení, ktorých porucha sa môže rozvinúť do závažnej priemyselnej havárie. Táto analýza sa nemusí vykonať v podniku alebo jeho časti, ak sú vykonané alebo zriadené také pasívne bezpečnostné systémy, opatrenia a zábrany, ktoré vylučujú potenciálny vznik závažnej priemyselnej havárie vplyvom zlyhania ľudského činiteľa.

(9) Analýza spoľahlivosti ľudského činiteľa obsahuje čiastkové analýzy

- a) stavu kontroly a riadenia prevádzky vrátane analýzy činnosti prevádzkovej obsluhy pred vznikom potenciálnej iniciačnej udalosti,
- b) stavu kontroly a riadenia prevádzky vrátane analýzy činnosti prevádzkovej obsluhy v prípade vzniku iniciačnej udalosti, ktorá môže viesť k vzniku závažnej priemyselnej havárie,
- c) potenciálnych možností na elimináciu alebo obmedzenie vzniku a rozvoja závažnej priemyselnej havárie a obnovy normálnej prevádzky ľudskými zdrojmi.

(10) Analýza rizika obsahuje aj analýzu vonkajších udalostí, ktoré môžu spôsobiť závažnú priemyselnú haváriu alebo negatívne ovplyvniť jej priebeh a následky v podniku i v jeho okolí. Analýza vonkajších udalostí obsahuje najmä

- a) analýzu vplyvu požiarov a výbuchov,
- b) analýzu vplyvu vnútorných a vonkajších záplav,
- c) seizmickú analýzu,
- d) analýzu vplyvu nepriaznivých meteorologických podmienok a geologických podmienok, najmä pokiaľ ide o extrémne teploty a extrémne zrážky, búrky, víchrice, úder blesku, zosuvy alebo poklesy pôdy,
- e) analýzu vplyvu cestnej dopravy, železničnej dopravy a leteckej dopravy,

f) ďalšie špecifické analýzy, najmä vplyv susedných priemyselných činností.

(11) Pri odhade rozsahu možných následkov sa vychádza zo scenárov reprezentatívnych druhov závažných priemyselných havárií (únik vybraných nebezpečných látok, požiar, výbuch alebo ich kombinácia) a ich následkov na život a zdravie ľudí, životné prostredie a majetok.

§ 7

(1) Spoločenská prijateľnosť rizika závažnej priemyselnej havárie z hľadiska posúdenia možnosti potenciálneho ohrozenia života jednej alebo viacerých osôb je definovaná prijateľnou pravdepodobnosťou alebo početnosťou výskytu závažnej priemyselnej havárie a posúdi sa podľa tohto vzťahu:

- a) ak ide o ohrozenie života jednej osoby
 $F_{pr} = 10^{-5}$ pre existujúce podniky⁶⁾ a zariadenia,
 $F_{pr} = 10^{-6}$ pre nové podniky⁷⁾ a zariadenia,
- b) ak ide o ohrozenie života viacerých osôb
 $F_{pr} = 10^{-3} \cdot N^{-2}$ pre existujúce podniky a zariadenia,
 $F_{pr} = 10^{-4} \cdot N^{-2}$ pre nové podniky a zariadenia,

v ktorom

„ F_{pr} “ je prijateľná pravdepodobnosť alebo početnosť výskytu závažnej priemyselnej havárie (počet udalostí za rok),

„ N “ je počet ohrozených osôb určený podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 1.

(2) Ďalším kritériom na posúdenie prijateľnosti rizika závažnej priemyselnej havárie, najmä ak ňou nebude ohrozený život osôb, je určenie prijateľnosti rozsahu a závažnosti ohrozenia alebo poškodenia životného prostredia a majetku.

§ 8

(1) Na záver hodnotenia rizika vrátane predbežného odhadu rizika sa vykoná hodnotenie jeho prijateľnosti porovnaním hodnoty prijateľného rizika F_{pr} určeného podľa § 7 s rizikom F_p určeným postupom

- a) podľa § 5, ak ide o predbežný odhad rizika,
 b) podľa § 6, ak ide o hodnotenia rizika.

(2) Postupom podľa odseku 1 sa určí

- a) oblasť prijateľného rizika, v ktorej nevyplýva povinnosť vykonať osobitné opatrenia, alebo
 b) prechodná oblasť, v ktorej je potrebné v určitej lehote vykonať príslušné opatrenia na zníženie niektorých rizík, alebo
 c) oblasť neprijateľného rizika, v ktorej je potrebné bezodkladne vykonať opatrenia na zníženie niektorých rizík, prípadne obmedziť alebo zastaviť prevádzku zariadenia alebo podniku.

§ 9

Program prevencie závažných priemyselných havárií

(1) Prevádzkovateľ pri vypracúvaní programu prevencie závažných priemyselných havárií (ďalej len „program“) vychádza

- a) z analýzy stavu podniku najmä z hľadiska
1. plnenia podmienok a povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov a z rozhodnutí vydaných na ich základe,
  2. existujúcich praktík a postupov riadenia podniku, najmä na úseku prevencie závažných priemyselných havárií a pripravenosti na ich zdoľávanie,
  3. poznatkov z predchádzajúcich závažných priemyselných havárií a iných mimoriadnych udalostí v podniku, prípadne aj v iných podnikoch s obdobným zameraním,
- b) z umiestnenia podniku a podmienok v jeho okolí.

(2) Na vypracúvaní programu sa zúčastňujú poverení zamestnanci prevádzkovateľa a podľa potreby tiež ďalší zamestnanci a zástupcovia zamestnancov,⁸⁾ prípadne tiež zamestnanci iného podnikateľa⁹⁾ vykonávajúceho s vedomím prevádzkovateľa práce v podniku.

(3) Program obsahuje celkové ciele, princípy činnosti a opatrenia prevádzkovateľa na úseku prevencie závažných priemyselných havárií najmä v týchto oblastiach:

- a) organizačná štruktúra podniku a potrební zamestnanci,
 b) identifikácia a hodnotenie nebezpečenstiev ako zdrojov rizika možných závažných priemyselných havárií,
 c) riadenie prevádzky,
 d) riadenie prípadných zmien v podniku,
 e) havarijné plánovanie,
 f) monitorovanie plnenia programu,
 g) audit a preskúmavanie vhodnosti, účinnosti a plnenia programu.

§ 10

Bezpečnostný riadiaci systém

(1) Bezpečnostný riadiaci systém tvorí súčasť celkového riadiaceho systému prevádzkovateľa podniku kategórie B. Súčasťou tohto systému sú tiež ukazovatele, parametre alebo kritériá potrebné na hodnotenie účinnosti realizovaných opatrení, ako aj vhodnosti a účinnosti bezpečnostného riadiaceho systému.

(2) Bezpečnostný riadiaci systém obsahuje opatrenia vrátane príslušných zdrojov, štruktúr a riadiacich postupov na zabezpečenie plnenia programu (§ 9), a to v nadväznosti na jednotlivé oblasti upravené v programe.

⁶⁾ § 2 písm. b) zákona č. 261/2002 Z. z.

⁷⁾ § 2 písm. c) zákona č. 261/2002 Z. z.

⁸⁾ § 10 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení zákona č. 158/2001 Z. z.

⁹⁾ § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.

(3) Bezpečnostný riadiaci systém v oblasti podľa § 9 ods. 3 písm. a) obsahuje údaje podľa prílohy č. 2 časti A.

(4) Bezpečnostný riadiaci systém v oblasti podľa § 9 ods. 3 písm. b) obsahuje údaje podľa prílohy č. 2 časti B.

(5) Bezpečnostný riadiaci systém v oblasti podľa § 9 ods. 3 písm. c) obsahuje určenie a uplatňovanie postupov, pokynov, limitov a opatrení na bezpečnú prevádzku vrátane údržby jednotlivých zariadení, technologických procesov a celého podniku a na bezpečné dočasné zastavenie prevádzky a jej opätovné obnovenie. Ide o údaje podľa prílohy č. 2 časti C.

(6) Bezpečnostný riadiaci systém v oblasti podľa § 9 ods. 3 písm. d) obsahuje určenie a uplatňovanie postupov na trvalé, dočasné alebo naliehavé prevádzkové zmeny v súlade s prílohou č. 2 časťou D, najmä

- a) na plánovanie zmien v počte a kvalifikácii zamestnancov, výroby alebo jej parametrov, vybraných nebezpečných látok a iných materiálov, vybavenia, postupov, softvéru, vonkajších podmienok a
- b) na navrhovanie nových zariadení vrátane skladovacích zariadení a technologických procesov.

(7) Bezpečnostný riadiaci systém v oblasti podľa § 9 ods. 3 písm. e) obsahuje určenie a uplatňovanie postupov

- a) na systematickú analýzu predvídateľných nebezpečenstiev vyplývajúcich z prevádzky podniku alebo spojených s touto prevádzkou,
- b) na prípravu, preskúšanie a na prehodnotenie havarijných plánov v prípade takýchto nebezpečenstiev a na oboznamovanie príslušných subjektov s nimi.

(8) Bezpečnostný riadiaci systém v oblasti podľa § 9 ods. 3 písm. f) obsahuje v súlade s prílohou č. 2 časťou E určenie a uplatňovanie najmä

- a) postupov na sústavné monitorovanie a hodnotenie súladu skutkového stavu s cieľmi ustanovenými v programe a v bezpečnostnom riadiacom systéme,
- b) postupov na určovanie a vykonávanie nápravných opatrení v prípade nesúladu skutkového stavu s cieľmi ustanovenými v programe alebo v bezpečnostnom riadiacom systéme.

(9) Bezpečnostný riadiaci systém v oblasti podľa § 9 ods. 3 písm. g) obsahuje najmä

- a) plán interných auditov, prípadne aj externých auditov s údajmi podľa prílohy č. 2 časti F; mal by byť prehodnocovaný v pravidelných intervaloch určených prevádzkovateľom,
- b) systém a lehoty preskúmania programu, prípadne celkovej bezpečnostnej politiky prevádzkovateľa a stratégie kontroly rizika závažných priemyselných havárií, ako aj všetkých aspektov bezpečnostného riadiaceho systému vrcholovým manažmentom podniku,¹⁰⁾ a to aj s prihliadnutím na zmeny v organizácii, v technológii a vo všeobecne záväzných právnych predpisoch.

§ 11

Úlohy odborne spôsobilej osoby

(1) Medzi úlohy odborne spôsobilej osoby podľa § 11 ods. 1 zákona patrí koordinácia a kontrola najmä týchto úloh na úseku prevencie závažných priemyselných havárií a pripravenosti na ich zdoľávanie:

- a) zaradenie podniku do príslušnej kategórie a oznámenie o zaradení podniku (§ 4 a 5 zákona),
- b) určovanie požiadaviek prevencie závažných priemyselných havárií pri výstavbe nových zariadení, pri ich zmene a rekonštrukcii, ako aj pri ich oprave a odstávke a pri nábehu ich prevádzky,
- c) vypracúvanie a vedenie predpísanej dokumentácie [§ 3 ods. 1 písm. c) zákona], najmä:
  1. hodnotenie rizika závažných priemyselných havárií,
  2. program prevencie závažných priemyselných havárií,
  3. bezpečnostný riadiaci systém,
  4. bezpečnostná správa,
  5. havarijný plán vrátane použiteľnosti prostriedkov na zdoľávanie závažných priemyselných havárií a na obmedzovanie ich následkov,
  6. podklady na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva,
  7. informovanie verejnosti,
- d) vykonávanie preventívnych prehliadok a kontrol z hľadiska prevencie závažných priemyselných havárií a pripravenosti na ich zdoľávanie,
- e) príprava, organizácia a vyhodnocovanie pravidelného precvičovania situácií podľa havarijného plánu,
- f) vykonávanie školenia a výcviku zamestnancov podľa § 19.

(2) Plnením úloh podľa odseku 1 nie sú dotknuté povinnosti ani zodpovednosť vedenia podniku a jeho ďalších zamestnancov za plnenie úloh na úseku prevencie závažných priemyselných havárií a pripravenosti na ich zdoľávanie a obmedzovanie ich následkov.

§ 12

Obsah a rozsah odbornej prípravy

(1) Odborná príprava havarijných technikov a špecialistov na prevenciu závažných priemyselných havárií sa člení

- a) na základnú, ktorej absolvovanie je jednou z podmienok na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti, a
- b) na opakovaciu, ktorej absolvovanie je jednou z podmienok na udržanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

(2) Základná odborná príprava je zameraná na získanie vedomostí, praktických skúseností a aplikačných postupov v oblasti prevencie závažných priemyselných havárií a pripravenosti na ich zdoľávanie a obmedzovanie ich následkov.

¹⁰⁾ § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 468/2002 Z. z. o systéme environmentálne orientovaného riadenia a auditu.

- (3) Obsah základnej odbornej prípravy tvoria najmä
- a) všeobecne záväzné právne predpisy a technické normy upravujúce oblasť prevencie závažných priemyselných havárií vrátane predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, predpisov na úseku ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany, ako aj predpisov na ochranu životného prostredia,
  - b) kategorizácia podnikov z hľadiska prítomnosti vybraných nebezpečných látok,²⁾
  - c) základy priemyselnej bezpečnosti a prevencie závažných priemyselných havárií s osobitným zreteľom na
    1. fyzikálno-chemické vlastnosti a požiarne charakteristiky vybraných nebezpečných látok,
    2. charakter nebezpečenstva a prevenciu fyzikálnych procesov,
    3. charakter nebezpečenstva a prevenciu chemických procesov,
  - d) zásady ochrany proti požiaru, najmä
    1. zásady ochrany proti požiaru horľavých látok, horľavých prachov a horľavých kvapalín,
    2. navrhovanie, realizácia a užívanie stavieb z hľadiska požiarnej bezpečnosti,
    3. zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní mimoriadne horľavých látok a prípravkov, veľmi horľavých látok a prípravkov, ako aj horľavých látok a prípravkov,
    4. zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
    5. posudzovanie protipožiarnej bezpečnosti technologických procesov,
    6. funkcie a parametre požiarnotechnických zariadení, hasičskej techniky a vecných prostriedkov ochrany pred požiarmi,
    7. organizácia a riadenie ochrany pred požiarmi,
  - e) zásady prevencie a ochrany pred výbuchom výbušných atmosfér tvorených zmesou horľavých látok vo forme plynu, pary, prachu alebo hmly so vzduchom vrátane výbuchu výbušnín,
  - f) zásady ochrany proti úniku jedovatých látok alebo inak škodlivých látok,
  - g) hodnotenie rizika, najmä
    1. význam, účel a základné princípy,
    2. metódy a postupy hodnotenia,
    3. využívanie výsledkov hodnotenia rizika v rôznych oblastiach, najmä v činnosti podniku, pri plánovaní a vykonávaní štátneho dozoru, pri územnom plánovaní a pri povoľovaní stavieb a zariadení,
  - h) metódy a postupy na zdoľávanie závažných priemyselných havárií a obmedzovanie ich následkov, najmä z hľadiska ohrozenia života a zdravia ľudí, ochrany životného prostredia a majetku,
  - i) princíp, funkcia, parametre a možnosť použitia niektorých prostriedkov, prístrojov a zariadení na zdoľávanie závažných priemyselných havárií a na obmedzovanie ich následkov,
  - j) program prevencie závažných priemyselných havárií a bezpečnostný riadiaci systém na jeho aplikáciu,
  - k) havarijné plánovanie, najmä
    1. základné princípy a účel havarijného plánovania,
    2. tvorba havarijných plánov a podkladov na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva,
    3. vypracúvanie vzorových havarijných scenárov vrátane určovania zón ohrozenia,
    4. určovanie síl, prostriedkov a postupov na zdoľávanie závažných priemyselných havárií a obmedzovanie ich následkov,
    5. precvičovanie a revízia havarijných plánov,
  - l) význam, účel, náležitosti, vypracúvanie a využívanie bezpečnostnej správy,
  - m) informovanie verejnosti a jej účasť na rozhodovacích procesoch,
  - n) oznamovanie závažných priemyselných havárií a analýza ich príčin,
  - o) systém školenia a výcviku zamestnancov z hľadiska prevencie závažných priemyselných havárií.
- (4) Rozsah základnej odbornej prípravy
- a) pre havarijných technikov je najmenej 160 hodín,
  - b) pre špecialistov na prevenciu závažných priemyselných havárií je najmenej 200 hodín.
- (5) Opakovacia odborná príprava sa vykonáva raz za päť rokov a trvá najmenej jednu štvrtinu dĺžky základnej odbornej prípravy.

Overovanie odbornej spôsobilosti

§ 13

(1) Žiadosť o overenie odbornej spôsobilosti (ďalej len „žiadosť“) zasiela žiadateľ o overenie odbornej spôsobilosti (ďalej len „žiadateľ“) Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(2) Žiadosť obsahuje najmä

- a) osobné údaje žiadateľa,
- b) odbornosť, o ktorú sa žiadateľ uchádza.

(3) Prílohu žiadosti tvorí

- a) výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace,
- b) overený doklad o dosiahnutom vzdelaní,
- c) doklad preukazujúci dĺžku odbornej praxe,
- d) doklad o absolvovaní základnej odbornej prípravy podľa § 12.

§ 14

(1) Skúšobná komisia ministerstva (ďalej len „skúšobná komisia“) sa skladá z jej predsedu, ktorého zo zamestnancov ministerstva vymenúva a odvoláva minister životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „minister“), a z členov, ktorých vymenúva a odvoláva minister na návrh predsedu skúšobnej komisie zloženej z odborníkov z oblasti vedy a praxe na úseku prevencie závažných priemyselných havárií, najmä ochrany pred požiarmi, civilnej ochrany, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení, ako aj ochrany životného prostredia.

(2) Skúšobná komisia má nepárny počet členov; najmenej päť členov.

(3) Skúšobná komisia je schopná uznášať sa, ak sú

prítomní aspoň traja členovia; uznáva sa väčšinou hlasov prítomných členov. V prípade rovnosti hlasov pri hlasovaní rozhoduje hlas predsedu skúšobnej komisie.

(4) Účasť na činnosti skúšobnej komisie sa považuje za prekážku v práci z dôvodov všeobecného záujmu.¹¹⁾

§ 15

(1) Dátum, miesto a formu skladania skúšky oznámi ministerstvo žiadateľovi písomne najneskôr 30 dní pred jej konaním.

(2) Skúška sa skladá z písomnej časti a ústnej časti.

(3) Skúška sa hodnotí klasifikačným stupňom „vyhovelo“ alebo „nevyhovelo“. O priebehu a výsledku skúšky vyhotoví skúšobná komisia zápisnicu.

(4) Skúšobná komisia oznámi žiadateľovi výsledok skúšky ústne v deň konania skúšky a žiadateľa, ktorý bol hodnotený klasifikačným stupňom „nevyhovelo“, poučí o možnostiach a podmienkach opakovania skúšky.

(5) Ak žiadateľ na skúške nevyhoví, môže skúšku dva razy opakovať. Termín opakovacej skúšky určí predseda skúšobnej komisie tak, aby sa konala najskôr po jednom mesiaci a najneskôr do troch mesiacov odo dňa vykonania skúšky, pri ktorej žiadateľ nevyhovelo.

(6) Ak žiadateľ nevyhoví ani na druhej opakovacej skúške, môže sa podrobiť ďalšiemu overeniu odbornej spôsobilosti až po opätovnom absolvovaní základnej odbornej prípravy.

(7) Náklady žiadateľa spojené s odbornou prípravou a s účasťou na skúške znáša žiadateľ.

§ 16

Osvedčenie o odbornej spôsobilosti

(1) Žiadateľovi, ktorý bol hodnotený stupňom vyhovelo, preukázal splnenie ďalších podmienok podľa § 12 ods. 1 zákona a zaplatil správny poplatok podľa osobitného predpisu,¹²⁾ ministerstvo vydá na návrh predsedu skúšobnej komisie osvedčenie o odbornej spôsobilosti do 30 dní od vykonania skúšky.

(2) Osvedčenie obsahuje

- názov orgánu, ktorý osvedčenie vydal,
- číslo osvedčenia, miesto a dátum jeho vydania,
- osobné údaje odborne spôsobilej osoby,
- odbornosť, pre ktorú sa osvedčenie vydáva,
- čas platnosti osvedčenia (spravidla päť rokov odo dňa vykonania skúšky),
- podpis predsedu skúšobnej komisie,
- odtlačok pečiatky ministerstva a podpis vedúceho zamestnanca.

§ 17

Pečiatka špecialistu na prevenciu závažných priemyselných havárií

(1) Ministerstvo vydá špecialistovi na prevenciu závažných priemyselných havárií spolu s osvedčením podľa § 16 aj pečiatku špecialistu na prevenciu závažných priemyselných havárií za úhradu skutočných nákladov na jej obstaranie.

(2) Pečiatka podľa odseku 1 je okrúhla s priemerom 35 mm. V texte pečiatky sa uvedie meno a priezvisko odborne spôsobilej osoby s titulmi, číslo osvedčenia a slová ŠPECIALISTA NA PREVENCIU ZÁVAŽNÝCH PRIEMYSELNÝCH HAVÁRIÍ. Vzor pečiatky je uvedený v prílohe č. 3.

(3) Špecialista na prevenciu závažných priemyselných havárií osvedčuje pravosť písomností, ktoré vyhotovil alebo overil, odtlačkom svojej pečiatky a vlastnoručným podpisom.

§ 18

Zoznam odborne spôsobilých osôb

(1) Zoznam odborne spôsobilých osôb (§ 12 ods. 8 zákona) sa vedie osobitne pre odbornosť

- havarijný technik,
- špecialista na prevenciu závažných priemyselných havárií.

(2) Do zoznamu podľa odseku 1 sa zapisujú údaje podľa § 16 ods. 2 písm. b) až e).

(3) Odborne spôsobilú osobu, ktorej osvedčenie o odbornej spôsobilosti bolo odňaté alebo zaniklo, ministerstvo vyčiarkne zo zoznamu podľa odseku 1.

§ 19

Školenie a výcvik zamestnancov podniku

(1) Na školení o prevencii závažných priemyselných havárií a o pripravenosti na ich zdolávanie a obmedzovanie ich následkov (ďalej len „školenie“) sa zúčastňujú všetci zamestnanci podniku okrem zamestnancov uvedených v odseku 2.

(2) Na školení podľa odseku 1 sa nezúčastňujú havarijní technici, špecialisti na prevenciu závažných priemyselných havárií a členovia záchrannej služby.

(3) Obsahom školenia podľa odseku 1 sú najmä

- všeobecné princípy a požiadavky prevencie závažných priemyselných havárií v podniku,
- výklad o základných rizikách závažnej priemyselnej havárie vrátane informácií o charakteristických vlastnostiach vybraných nebezpečných látok prítomných v podniku,
- výklad o špecifických rizikách závažnej priemyselnej havárie vyplývajúcich z konkrétneho zariadenia, technologického procesu, vlastností, množstva a umiestnenia vybranej nebezpečnej látky a podob-

¹¹⁾ § 136 a 138 Zákonníka práce.

¹²⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Zb. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

ne, a to s ohľadom na zaradenie príslušných zamestnancov,

- d) oboznámenie zamestnancov prinajmenšom v rozsahu, v akom sa ich týka,
1. s programom prevencie závažných priemyselných havárií,
  2. s havarijným plánom vrátane spôsobu vyhlasovania poplachu, únikových ciest, úkrytov, spojovacích prostriedkov a povinností zamestnancov v prípade závažnej priemyselnej havárie,
  3. s rozmiestnením prostriedkov na zdoľávanie závažných priemyselných havárií a obmedzovanie ich následkov,
  4. v podnikoch kategórie B aj s bezpečnostným riadiacim systémom a bezpečnostnou správou.

(4) Obsah školenia sa podľa odseku 3 rozšíri

- a) pre vedúcich zamestnancov o oboznámenie so všeobecne záväznými právnymi predpismi o prevencii závažných priemyselných havárií a pripravenosti na ich zdoľávanie,
- b) pre zamestnancov, ktorým z ich pracovného zaradenia, a najmä z dokumentov podľa odseku 3 písm. d) bodov 1, 2 a 4 vyplývajú konkrétne povinnosti, o oboznámenie sa s týmito povinnosťami.

(5) Výcvik zamestnancov je zameraný v rozsahu, v akom sa ich týka, najmä

- a) na praktické precvičovanie používania
1. prostriedkov na zdoľávanie závažných priemyselných havárií a na obmedzovanie ich následkov,
  2. špeciálnych osobných ochranných prostriedkov, najmä dýchacích prístrojov a špeciálnych ochranných odevov,
  3. prostriedkov na detekciu úniku toxických látok, výbušných látok alebo inak škodlivých látok,
- b) na precvičovanie situácií na zabezpečenie včasnej a primeranej reakcie na iniciálnu udalosť alebo na vzniknutú havarijnú situáciu, najmä podľa scenárov závažných priemyselných havárií.

(6) Interval školení a cvičení a ich náplň v súlade s odsekmi 1 až 5 a s prihliadnutím na rozsah a zložitosť podniku a riziká závažných priemyselných havárií určí prevádzkovateľ tak, aby

- a) v podnikoch kategórie B nepresiahol 18 mesiacov,
- b) v podnikoch kategórie A nepresiahol 24 mesiacov.

(7) Školenie novoprijatých zamestnancov, ako aj zamestnancov preraďovaných na inú prácu, pri ich preložení na iné pracovisko alebo pri zavádzaní novej technológie, nových pracovných postupov, strojov alebo zariadení sa v potrebnom rozsahu uskutočňuje ešte pred začatím vykonávania prác.

(8) Ustanoveniami odsekov 1 až 7 nie sú dotknuté

povinnosti prevádzkovateľa o školení a výcviku zamestnancov podľa osobitných predpisov.¹³⁾

(9) Ustanovenia odsekov 1 až 8 sa primerane vzťahujú aj na zamestnancov iného podnikateľa⁹⁾ vykonávajúcich s vedomím prevádzkovateľa práce v podniku.

§ 20

Autorizácia a zoznam autorizovaných osôb

(1) Dokladom na preukázanie bezúhonnosti žiadateľa o autorizáciu [§ 15 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. a) zákona] je výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace.

(2) Žiadateľ o udelenie autorizácie preukazuje potrebné technické, materiálne a personálne zabezpečenie výkonu autorizovanej činnosti, najmä

- a) opisom technického a materiálneho zabezpečenia,
- b) uvedením osobných údajov, ako aj údajov a dokladov o odbornej spôsobilosti prípadných ďalších odborne spôsobilých osôb,¹⁴⁾ ktoré zamestnáva na odborné vykonávanie autorizovanej činnosti, a druh ich pracovnoprávného vzťahu.

(3) Zoznam autorizovaných osôb (§ 16 ods. 8 zákona) obsahuje najmä tieto údaje o autorizovaných osobách:

- a) meno a priezvisko, obchodné meno a bydlisko³⁾ (sídlo), ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa,
- b) obchodné meno, právnu formu a sídlo, ak ide o právnickú osobu,
- c) číslo a dátum rozhodnutia o udelení autorizácie a čas jeho platnosti,
- d) činnosť, na ktorú bola autorizácia udelená.

(4) Do zoznamu autorizovaných osôb sa zaznačuje tiež

- a) zmena údajov uvedených v odseku 3,
- b) predĺženie, pozastavenie, zrušenie alebo zánik autorizácie (§ 16 ods. 5 až 7 zákona).

(5) Zoznam autorizovaných osôb je verejne prístupný na okresných úradoch, krajských úradoch a na ministerstve.

§ 21

Informovanie verejnosti

(1) Informácia pre verejnosť, ktorá môže byť dotknutá závažnou priemyselnou haváriou, poskytovaná podľa § 22 ods. 1 a 3 zákona, obsahuje údaje uvedené v prílohe č. 4.

(2) Prevádzkovateľ podniku kategórie B pri vypracúvaní informácie pre verejnosť (§ 22 ods. 1 a 2 zákona) vychádza najmä z hodnotenia rizika, z bezpečnostnej

¹³⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, zákon č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁴⁾ Napríklad § 9 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi, § 76 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 11 ods. 3 zákona č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami (zákon o ovzduší) v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 148/1994 Z. z., § 42 ods. 2 až 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení zákona č. 553/2001 Z. z.

správy, z havarijného plánu a z podkladov na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva.

(3) Okresný úrad pri vypracúvaní informácie pre verejnosť (§ 22 ods. 2 a 3 zákona) vychádza najmä

- a) z podkladov, ktoré si vyžiadal od jednotlivých prevádzkovateľov,
- b) z príslušných častí plánu ochrany obyvateľstva,¹⁵⁾
- c) z ďalších poznatkov zo svojej úradnej činnosti.

§ 22

Oznámenie o vzniku závažnej priemyselnej havárie

Oznámenie o vzniku závažnej priemyselnej havárie (§ 24 ods. 1 a 7 zákona) obsahuje najmä

- a) údaje o prevádzkovateli, podniku a zariadení, kde došlo k závažnej priemyselnej havárii,
- b) dátum a čas vzniku závažnej priemyselnej havárie a jej predpokladané zdolanie, ak to možno odhadnúť,
- c) druh závažnej priemyselnej havárie a ďalšie údaje o nej vrátane ohrozeného alebo zasiahnutého okolia podniku a meteorologických podmienok,
- d) vybrané nebezpečné látky prítomné pri závažnej priemyselnej havárii (názov látky, klasifikácia, číslo CAS a názov podľa IUPAC,⁴⁾ množstvo, fyzikálna forma, požiarne charakteristiky),
- e) pravdepodobnú príčinu závažnej priemyselnej havárie,
- f) okamžité následky a dostupné údaje na odhad ďalších následkov, najmä počet mŕtvych a zranených, škody na životnom prostredí a na majetku,
- g) prijaté opatrenia na zdolanie závažnej priemyselnej havárie a na obmedzenie jej následkov,
- h) meno, priezvisko a funkčné zaradenie zamestnanca, ktorý oznámenie vypracoval, dátum a podpis.

§ 23

Písomná správa prevádzkovateľa

(1) Písomná správa prevádzkovateľa podľa § 24 ods. 2 a 7 zákona obsahuje najmä

- a) upresnené údaje podľa § 22 písm. a) až g),
- b) nariadené, prípadne navrhované opatrenia a lehoty zamerané
  1. na zmiernenie strednodobých a dlhodobých následkov závažnej priemyselnej havárie,
  2. na zamedzenie opakovania sa takejto alebo podobnej závažnej priemyselnej havárie,
- c) meno, priezvisko, funkčné zaradenie a podpis zamestnanca, ktorý správu vypracoval, ako aj štatutárneho orgánu, ktorý správu schválil, a dátum odoslania správy.

(2) Ak závažná priemyselná havária spĺňa kritériá podľa prílohy č. 2 zákona, písomná správa podľa odseku 1 má obsahovať údaje podľa prílohy č. 5.

§ 24

Informácia orgánu, ktorý vyšetroval príčiny a okolnosti závažnej priemyselnej havárie alebo nariadil príslušné opatrenia

(1) Informácia, ktorú má zaslať okresnému úradu orgán štátnej správy, ktorý podľa osobitných predpisov¹⁶⁾ vyšetroval okolnosti závažnej priemyselnej havárie alebo na jej základe nariadil príslušné opatrenia (§ 24 ods. 3 zákona), obsahuje najmä

- a) výsledky vyšetrovania závažnej priemyselnej havárie,
  - b) nariadené opatrenia.
- (2) V údajoch podľa odseku 1 písm. a) sa uvádzajú
- a) výsledky vyšetrovania príčin a okolností vzniku a priebehu závažnej priemyselnej havárie vrátane zodpovednosti príslušných osôb, nedostatkov v príslušnej dokumentácii a v bezpečnostnom riadiacom systéme,
  - b) následky závažnej priemyselnej havárie, najmä zasiahnutá oblasť, účinky na život a zdravie ľudí, na životné prostredie a na majetok, evakuácia alebo ukrytie osôb, hospodárskych zvierat, prerušenie dodávky pitnej vody, energií, telefonického spojenia, spôsobená škoda,
  - c) postup pri zdolávaní závažnej priemyselnej havárie a obmedzovaní jej následkov, a to aj vo vzťahu
    1. k účinnosti, prípadne opisu jednotlivých činností na zdolanie závažnej priemyselnej havárie a na obmedzenie jej následkov,
    2. k vhodnosti a úplnosti príslušnej dokumentácie, najmä k hodnoteniu rizika, programu prevencie závažných priemyselných havárií, bezpečnostnému riadiacemu systému, bezpečnostnej správe, havarijnému plánu, ako aj k plánu ochrany obyvateľstva.

(3) V údajoch podľa odseku 1 písm. b) sa uvádzajú nariadené opatrenia na zmiernenie, prípadne odstránenie následkov závažnej priemyselnej havárie, opatrenia na zamedzenie opakovania sa rovnakej alebo obdobnej závažnej priemyselnej havárie, ako aj ďalšie opatrenia vyplývajúce z vyšetrovania alebo z analýzy príčin a okolností závažnej priemyselnej havárie vrátane sankčných opatrení a opatrení na obmedzenie alebo zastavenie prevádzky.

(4) Ustanovenie § 23 ods. 2 sa vzťahuje primerane aj na informáciu orgánu štátnej správy podľa odsekov 1 až 3.

§ 25

Komplexná správa okresného úradu

(1) Komplexná správa okresného úradu (§ 24 ods. 4 zákona) obsahuje

- a) sumarizáciu a potrebnú analýzu údajov vyplývajú-

¹⁵⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁾ Napríklad zákon č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 231/2002 Z. z., zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi, zákon č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon).

cich z písomnej správy podľa § 23 a z informácie podľa § 24,

- b) závery s prihliadnutím na dokumentáciu uvedenú v písmene a) a na poznatky z vlastnej činnosti okresného úradu,
- c) návrh ďalších opatrení najmä vo vzťahu k prevádzkovateľovi, k ďalším orgánom verejnej správy a k iným subjektom zúčastneným na zdoľávaní závažnej priemyselnej havárie a na obmedzovaní jej následkov, k plánu ochrany obyvateľstva a k informovaniu verejnosti.

(2) Ustanovenie § 23 ods. 2 sa vzťahuje rovnako aj na komplexnú správu podľa odseku 1.

§ 26

Bezprostredná hrozba závažnej priemyselnej havárie

Ustanovenia § 22 až 25 sa vzťahujú primerane aj na prípady bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie, ktoré sa podarilo zdoľať postupom podľa havarijného plánu (§ 18 ods. 4 zákona).

§ 27

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. septembra 2002.

László Miklós v. r.

Príloha č. 1
k vyhláške č. 489/2002 Z. z.

PREDBEŽNÝ ODHAD RIZIKA

1. Podľa tabuľky I sa priradí číselný kód vybranej nebezpečnej látky na základe jej všeobecnej charakteristiky (skupenstvo, tlak pár, horľavosť, výbušnosť a jedovatosť) a jej prítomnosti v zariadení (výrobnno-skladovacie zariadenia, prepravné zariadenia vrátane vnútropodnikových potrubí a podobne).

TABUĽKA I: PRIRADENIE ČÍSELNÝCH KÓDOV VYBRANÝM NEBEZPEČNÝM LÁTKAM

Typ látky	Popis látky	Zariadenie/preprava	Číselný kód
Horľavá kvapalina ¹⁾	Tlak pár < 0,03 MPa pri 20 °C	Sklad – podzemné zásobníky	1
		Potrubie	2
		Ostatné (technológia)	3
	Tlak pár ≥ 0,03 MPa pri 20 °C	Sklad – podzemné zásobníky	4
		Potrubie	5
		Ostatné (technológia)	6
Horľavý plyn ²⁾	Skvapalnený tlakom	Nadzemný sklad	7
		Potrubie	8
		Ostatné (technológia)	9
	Skvapalnený chladičom	Sklad – podzemné zásobníky	10
		Ostatné (technológia)	11
	Pod tlakom	Potrubie	12
	Sklad tlakových fliaš do 100 kg	13	
Výbušniny ³⁾	V celku (zapričiňujú jednotlivé explózie)	Sklady a technológie	14
	V baleniach (napr. munícia)		15
Toxická kvapalina ⁴⁾	Zdraviu škodlivá	Sklad – podzemné zásobníky	16
		Ostatné (technológia)	17
	Jedovatá	Sklad – podzemné zásobníky	18
		Ostatné (technológia)	21
	Veľmi jedovatá	Sklad – podzemné zásobníky	22
		Ostatné (technológia)	23

Pokračovanie tabuľky I

Jedovatý plyn ⁵⁾	Skvapalnený tlakom:		
		zdraviu škodlivý	26
		jedovatý	27
		veľmi jedovatý	28
	Skvapalnený chladením:		
		zdraviu škodlivý	29
		jedovatý	30
		veľmi jedovatý	31
	V potrubí:	veľmi jedovatý	32
	Veľmi jedovatý pod tlakom > 2,5 MPa		33
Spaliny horenia (jedovate splodiny)		34	

Vysvetlivky k tabuľke I:

- ¹⁾ V zmysle zákona č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch sú tieto horľavé kvapaliny klasifikované s označením špecifického rizika R10, R11 druhá zarážka, R12 prvá zarážka a R17 ako horľavé, veľmi horľavé a mimoriadne horľavé.
- ²⁾ V zmysle zákona č. 163/2001 Z. z. sú tieto horľavé plyny klasifikované s označením špecifického rizika R12 druhá zarážka okrem mimoriadne horľavých plynov vrátane skvapalnených uhľovodíkových plynov.
- ³⁾ V zmysle zákona č. 163/2001 Z. z. sú výbušniny klasifikované s označením špecifického rizika R2 a R3.
- ⁴⁾ V zmysle zákona č. 163/2001 Z. z. sú tieto toxické (jedovate) kvapaliny klasifikované ako jedovate alebo s označením špecifického rizika R50, R51 a R53 ako veľmi jedovate pre vodné organizmy, jedovate pre vodné organizmy a jedovate kvapaliny, ktoré môžu spôsobiť dlhodobé škodlivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.
- ⁵⁾ V zmysle zákona č. 163/2001 Z. z. sú tieto toxické plyny klasifikované ako jedovate alebo veľmi jedovate alebo sú podobne ako toxické kvapaliny klasifikované s označením špecifického rizika R50, R51, R53.

2. Podľa tabuľky IIa a tabuľky IIb sa uskutoční priradenie kódových označení následkov závažnej priemyselnej havárie zariadeniu s vybranou nebezpečnou látkou v závislosti od jej číselného kódu a projektovaného množstva v zariadení. Tabuľka IIa platí pre výrobné, skladovacie a prepravné zariadenia okrem potrubí, tabuľka IIb platí špeciálne na prepravu vybraných nebezpečných látok vo vnútroprúdových potrubíach.

TABUĽKA IIa: KÓDOVÉ OZNAČENIE NÁSLEDKOV ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE PODĽA PROJEKTOVANÉHO MNOŽSTVA VYBRANEJ NEBEZPEČNEJ LÁTKY (OKREM POTRUBÍ)

Číselný kód	Množstvo vybranej nebezpečnej látky (t)								
	0,2 - 1	1 - 5	5 - 10	10 - 50	50 - 200	200 - 1 000	1 000 - 5 000	5 000 - 10 000	nad 10 000
1	-	-	-	-	-	A I	B I	B I	C I
3	-	-	-	A I	B I	C I	D II	X	X
4	-	-	-	-	-	B I	C II	C II	D II
6	-	-	-	B II	C II	D II	E II	X	X
7	-	A I	B I	C I	D I	E I	X	X	X
9	-	B II	C III	C III	D III	E III	X	X	X
10	-	-	-	-	-	B I	C II	C II	D II
11	-	-	-	B II	C II	D II	E II	X	X
13	-	-	C III	C II	C I	C I	X	X	X
14	A I	B I	B I	C I	C I	D I	X	X	X
15	B III	B III	C III	C I	C I	D I	X	X	X
16	-	-	-	-	-	A II	A II	B II	C III
17	-	-	-	A III	A II	B II	C II	C II	C II
18	-	-	A II	B III	C III	E III	F III	G III	G III
21	B II	C II	D III	E III	F III	G III	G III	X	X
22	A II	B II	C III	E III	F III	G III	G III	H III	H III
23	C II	D III	E III	F III	X	X	X	X	X
26	-	-	A II	A I	B II	B I	C III	C II	X
27	C II	D III	E III	E III	F III	F III	G III	X	X
28	E III	F III	G III	H III	H III	X	X	X	X
29	-	-	-	A II	A II	B II	B II	B II	C II
30	B II	C II	D III	E III	E III	E III	F III	G III	X
31	E III	F III	G III	H III	H III	X	X	X	X
34	-	-	-	B II	D III	E III	E III	X	X

Vysvetlivky k tabuľke IIa:

- Symbol (X) znamená v praxi nereálnu kombináciu látka/množstvo.
- Symbol (-) znamená zanedbateľný účinok.

TABUĽKA IIB: KÓDOVÉ OZNAČENIE NÁSLEDKOV ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE PODĽA PROJEKTOVANÉHO MNOŽSTVA VYBRANEJ NEBEZPEČNEJ LÁTKY (PRE POTRUBIA)

Kódové číslo	Typ látky	Popis vybranej nebezpečnej látky	Priemer potrubia ¹⁾ (m)	Kódové označenie
2	Horľavá kvapalina	Tlak pary pri 20 °C < 0,03 MPa	> 0,2	A I
5		Tlak pary pri 20 °C ≥ 0,03 MPa	0,2 – 0,4 > 0,4	A I B II
8	Horľavý plyn	Skvapalnený tlakom	< 0,1 0,1 – 0,2 > 0,2	C I D I E I
12	Horľavý plyn	Pod tlakom	0,2 – 1 > 1	A I B I
32	Toxický plyn	Veľmi jedovatý	< 0,1 0,1 – 0,2	F III G III
33		Veľmi jedovatý pod tlakom > 2,5 MPa	< 0,02 0,02 – 0,04 0,04 – 0,1	D III E III F III

Vysvetlivka k tabuľke IIB:

¹⁾ Priemer najväčšieho potrubia.

3. Podľa tabuľky III sa k príslušnému kódovému označeniu následkov závažnej priemyselnej havárie priradi polomer zóny ohrozenia označený R, ktorý ohraničuje maximálnu predpokladanú vzdialenosť jej nežiaducich účinkov (kódové označenie účinkov závažnej priemyselnej havárie A až H je prepojené s polomerami pôsobenia nežiaducich účinkov), a taktiež sa priradi predpokladaná zasiahnutá plocha S (v hektároch) podľa priradenej kategórie závažnej udalosti: I – požiar, II – výbuch, III – toxický rozptyl.

TABUĽKA III: DEFINOVANIE NEŽIADUCICH NÁSLEDKOV ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE PRIRADENÍM POLOMEROV ZÓNY OHROZENIA A CELKOVEJ ZASIAHNUTEJ PLOCHY

Vzdialenosť účinkov havárie		Zasiahnutá plocha S [ha] ¹⁾		
		I (požiar)	II (výbuch)	III (toxický rozptyl)
R [m]				
A	0 – 25	0,2	0,1	0,02
B	0 – 50	0,8	0,4	0,1
C	0 – 100	3	1,5	0,3
D	0 – 200	12	6	1
E	0 – 500	80	40	8
F	0 – 1 000	–	–	30
G	0 – 3 000	–	–	300
H	0 – 10 000	–	–	1 000

Vysvetlivka k tabuľke III:

¹⁾ 1 ha = 10⁴ m².

4. Súhrnné vyjadrenie závažnosti následkov závažnej priemyselnej havárie sa vypočíta podľa vzorca:

$$N = S \cdot h \cdot f_s, \text{ v ktorom}$$

„N“ je počet ohrozených osôb,

„S“ je celková zasiahnutá plocha (zasiahnuté územie) [ha] – pozri tabuľku III,

„h“ je hustota zaľudnenia v zasiahnutom území [počet osôb/ha] – ak nie sú k dispozícii presnejšie údaje o skutočnej hustote zaľudnenia v obciach a mestách, použije sa odhad podľa tabuľky IV,

„f_s“ je korekčný faktor – používa sa v prípade, ak obývaná plocha tvorí zlomok zasiahnutej plochy; určí sa podľa vzorca:

$$f_s = f_r \cdot f_\alpha, \text{ v ktorom}$$

„f_r“ je faktor prstencovej časti plochy predstavujúcej obývanú plochu v tvare kruhu k celkovej ploche kruhu vymedzeného polomerom zóny ohrozenia R (pozri tabuľku III a obrázok č. 1) – vypočíta sa podľa vzorca:

$$f_r = (R_{\max}^2 - R_{\min}^2) / R^2, \text{ v ktorom}$$

„R_{max}“ je vonkajší polomer, t. j. maximálna vzdialenosť obývanej plochy od zdroja rizika,

„R_{min}“ je vnútorný polomer, t. j. minimálna vzdialenosť obývanej plochy od zdroja rizika,

„R“ je maximálny polomer zóny ohrozenia (maximálna vzdialenosť účinkov závažnej priemyselnej havárie),

„f_α“ je faktor predstavujúci uhol obývanej plochy zasiahnutý zdrojom rizika, redukovaný uhlom nežiaducich účinkov udalosti Θ – určí sa podľa vzorca:

$$f_\alpha = \alpha / \Theta, \text{ v ktorom}$$

„Θ“ je uhol nežiaducich účinkov závažnej priemyselnej havárie

Θ = 360° pre plochu (I) – požiar, 180° pre plochu (II) – výbuch mraku pár a 36° pre plochu (III) – toxický rozptyl,

„ α “ je uhol vymedzený plochou s uvažovanou hustotou zaľudnenia (pozri obrázok č. 1).

Pri určovaní faktora f_{α} je potrebné sa zamerať na oblasť s najväčšou hustotou obyvateľstva.

TABULKA IV: HUSTOTA ZAĽUDNENIA V OBCIACH A MESTÁCH

Popis zaľudnenej plochy (oblasti)	Hustota zaľudnenia [počet osôb/ha] ¹⁾
Vidiecke osídlenie (obec do 2 000 obyvateľov)	10
Strediskové obce a mestá na vidieku (obec, mesto od 2 000 do 5 000 obyvateľov)	20
Vonkajšia obytná časť mesta (obec, mesto od 5 000 do 20 000 obyvateľov)	30
Mestá (od 20 000 do 50 000 obyvateľov)	60
Centrálna obytná časť mesta (mestá nad 50 000 obyvateľov)	80
Vonkajšia obytná časť mesta (miestne časti nad 50 000 do 100 000 obyvateľov)	90
Centrálna obytná časť mesta (viac ako 100 000 obyvateľov)	160

Vysvetlivka k tabuľke IV:

¹⁾ Priemerná hustota zaľudnenia v Slovenskej republike je 1 osoba/ha.

5. Podľa tabuľky Va a tabuľky Vb sa priradí pre každú vybranú nebezpečnú látku priemerný index pravdepodobnosti vzniku závažnej priemyselnej havárie P podľa číselného kódu látky a charakteru zariadenia.

Tabuľka Va je určená pre stacionárne zariadenia a tabuľka Vb pre vnútropodnikové potrubné rozvody.

TABUĽKA Va: PRIEMERNÝ INDEX PRAVDEPODOBNOTI VZNIKU ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE (P) PRE STACIONÁRNE ZARIADENIA

Vybraná nebezpečná látka (číselný kód)	Priemerný index pravdepodobnosti vzniku závažnej priemyselnej havárie (P)	
	Skladovanie	Výrobné zariadenie
Horľavá kvapalina (1 - 3)	8	7
Horľavá kvapalina (4 - 6)	7	6
Horľavý plyn (7)	6	5
Horľavý plyn (9)	7	6
Horľavý plyn (10, 11)	6	-
Horľavý plyn (13)	4	-
Výbušnina (14, 15)	7	6
Toxická kvapalina (16 - 23)	5	4
Toxický plyn (26 - 28)	6	5
Toxický plyn (29 - 31)	6	-
Toxický plyn (33)	5	4
Produkty spaľovania (34)	3	-

TABUĽKA Vb: PRIEMERNÝ INDEX PRAVDEPODOBNOTI VZNIKU ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE (P) PRE VNÚTROPODNIKOVÉ POTRUBNÉ SYSTÉMY

Vybraná nebezpečná látka (číselný kód)	Priemerný index pravdepodobnosti vzniku závažnej priemyselnej havárie (P)
Horľavá kvapalina (2)	6
Horľavá kvapalina (5)	5
Horľavý plyn (8)	6
Horľavý plyn (12)	6
Toxický plyn (30)	6
Toxický plyn (32, 33)	5

6. Na prevod priemerného indexu pravdepodobnosti vzniku závažnej priemyselnej havárie P na pravdepodobnosť, prípadne početnosť výskytu závažnej priemyselnej havárie F_p (počet udalostí/rok) platí:

$$P = |\log F_p|.$$

Prevod sa určí podľa tabuľky VI.

TABUĽKA VI: PREVOD PRIEMERNÉHO INDEXU PRAVDEPODOBNOTI VZNIKU ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE (P) NA PRAVDEPODOBNOTŤ (POČETNOSŤ) VÝSKYTU ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE (F_p)

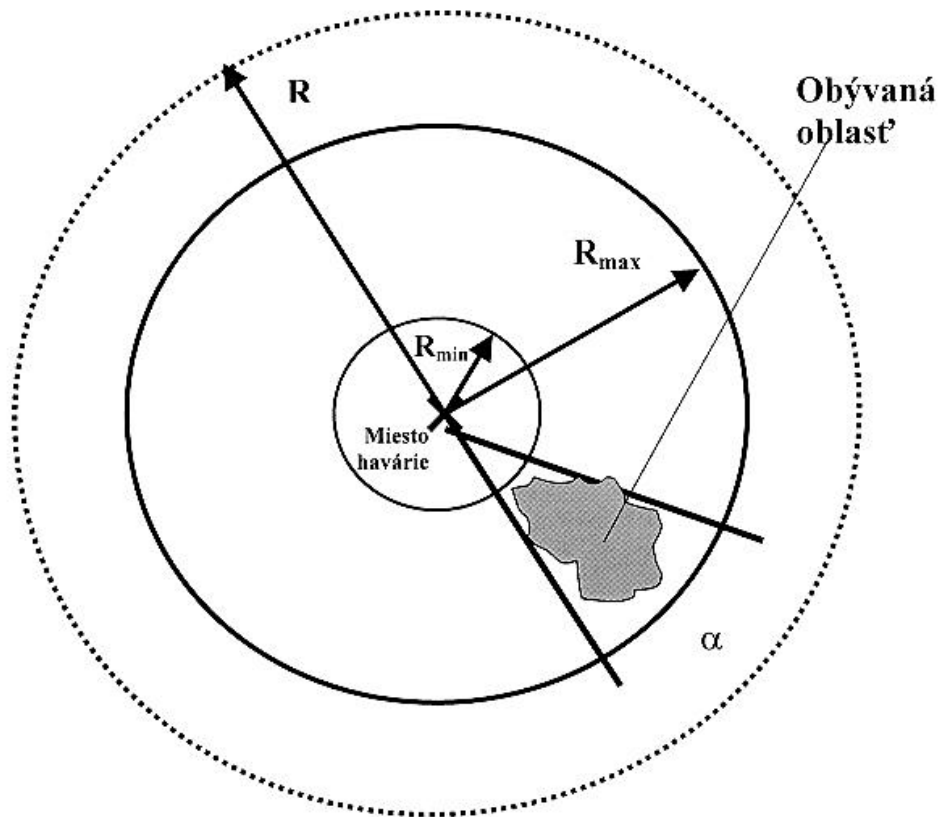
Index pravdepodobnosti vzniku závažnej priemyselnej havárie ¹⁾ (P)	Pravdepodobnosť výskytu závažnej priemyselnej havárie [udalosť/rok] (F_p)
3	$1 \cdot 10^{-3}$
4	$1 \cdot 10^{-4}$
5	$1 \cdot 10^{-5}$
6	$1 \cdot 10^{-6}$
7	$1 \cdot 10^{-7}$
8	$1 \cdot 10^{-8}$

Vysvetlivka k tabuľke VI:

¹⁾ P je absolútna hodnota logaritmu F_p ($P = |\log F_p|$).

7. Výsledná (sumárna) hodnota pravdepodobnosti (početnosti) výskytu závažnej priemyselnej havárie sa stanoví ako súčet hodnôt pravdepodobnosti (početnosti) výskytu závažnej priemyselnej havárie od jednotlivých vybraných nebezpečných látok.

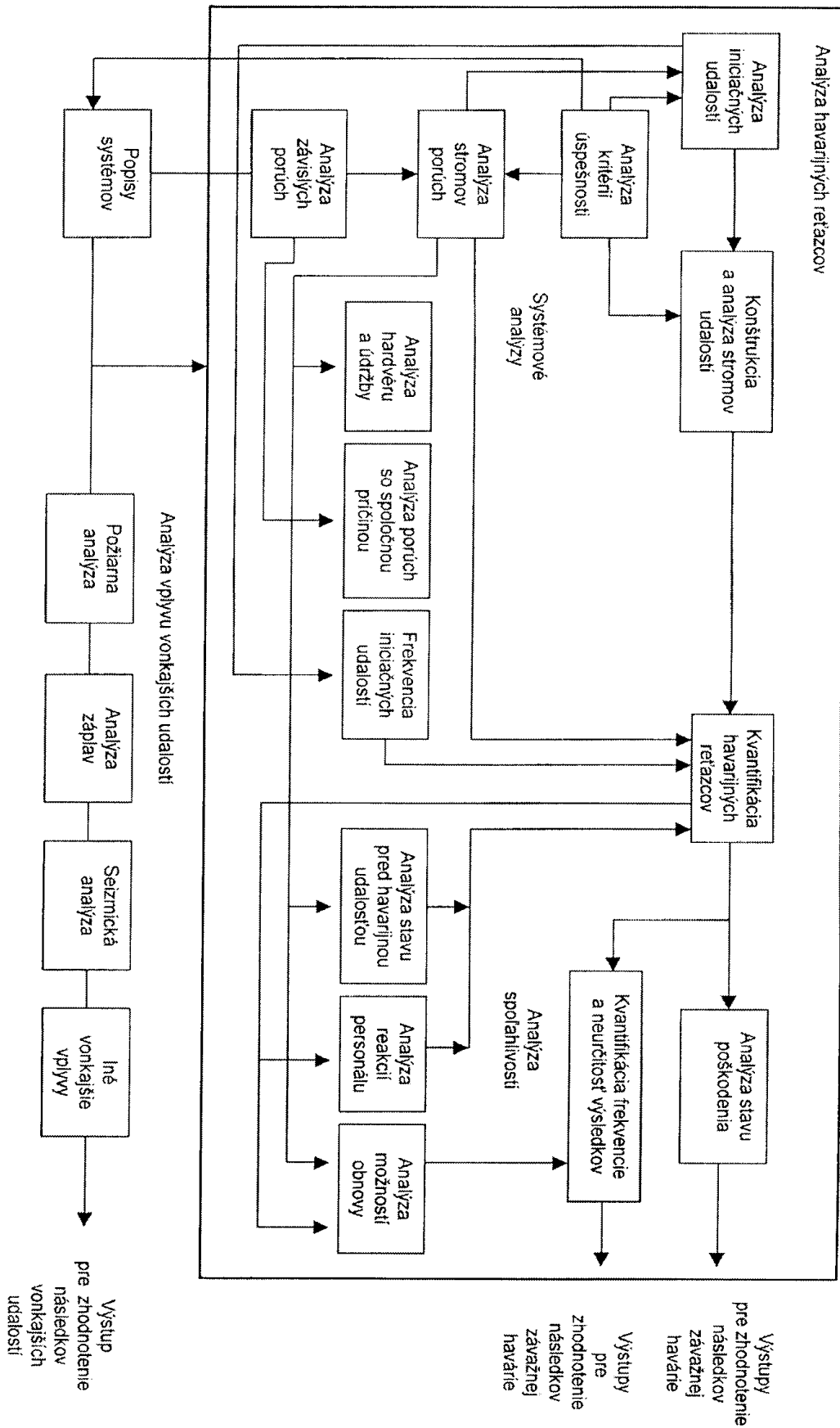
Obrázok č. 1
Schematické znázornenie odhadu následkov závažnej priemyselnej havárie

Legenda k obrázku:

- α - uhol sektora obývanej plochy,
- R - maximálny polomer nežiaducich účinkov závažnej priemyselnej havárie,
- $R_{\max}$ $R_{\min}$ - maximálna a minimálna vzdialenosť hraníc obývanej plochy od miesta závažnej priemyselnej havárie.

Obrázok č. 2
Zjednodušený postupový diagram pre analýzu rizika závažnej priemyselnej havárie

**Príloha č. 2
k vyhláške č. 489/2002 Z. z.****POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSTNÝ RIADIACI SYSTÉM****A. Organizačná štruktúra podniku a potrební zamestnanci**

Bezpečnostný riadiaci systém v tejto oblasti obsahuje najmä

- a) organizačnú schému,
- b) úlohy a zodpovednosť radových zamestnancov a riadiacich zamestnancov na jednotlivých stupňoch a úsekoch riadenia, a to najmä zamestnancov zodpovedných za
  1. zabezpečenie zdrojov vrátane ľudských zdrojov na vytvorenie a uplatňovanie bezpečnostného riadiaceho systému,
  2. činnosť zabezpečujúcu oboznámenie zamestnancov s nebezpečenstvami ako zdrojmi rizika závažných priemyselných havárií a súlad s programom podľa § 9,
  3. identifikáciu a zaznamenávanie nedostatkov a vykonávanie nápravných opatrení,
  4. riadenie a kontrolu neštandardných situácií vrátane havarijných stavov,
  5. identifikáciu potrieb školenia a výcviku zamestnancov vrátane určenia činností vyžadujúcich osobitné školenie a výcvik, ich zabezpečenia a hodnotenia ich úrovne a účinnosti podľa písmen c) a d),
  6. koordinovanie uplatňovania bezpečnostného riadiaceho systému a podávanie správ vrcholovému manažmentu podniku,
- c) identifikáciu potrebnej kvalifikácie zamestnancov uvedených v písmene b),
- d) zabezpečenie potrebnej kvalifikácie zamestnancov.

B. Identifikácia a hodnotenie nebezpečenstiev ako zdrojov rizika možných závažných priemyselných havárií

Bezpečnostný riadiaci systém v tejto oblasti obsahuje najmä

- a) návrh a uplatňovanie postupov na systematickú identifikáciu nebezpečenstiev vyplývajúcich z normálnej i modifikovanej prevádzky vrátane spúšťania, nábehu a zastavovania prevádzky a hodnotenie ich pravdepodobnosti a závažnosti,
- b) systematický postup na definovanie opatrení zameraných na prevenciu závažných priemyselných havárií, prípadne havarijných stavov a na obmedzenie ich následkov.

System identifikácie vnútorných a vonkajších nebezpečenstiev a ich hodnotenie sa uplatňujú na príslušných úrovniach podniku – od projektovej prípravy, výstavby a prevádzky až po ukončenie prevádzky vrátane

- a) nebezpečenstiev identifikovaných alebo vyplývajúcich z plánovania, projektovania, výstavby, uvedenia do prevádzky a rozvoja činnosti podniku a jeho zariadení,
- b) normálneho rozsahu prevádzkových podmienok, nebezpečenstiev štandardných operácií a neštandardných situácií, najmä nábehu prevádzky, údržby a zastavovania prevádzky,
- c) udalostí a možných ohrození vrátane takých, ktoré vyplývajú z ľudského faktora alebo z chyby materiálu alebo súčiastky,
- d) nebezpečenstiev vyplývajúcich z činností alebo zo zlyhaní uvedených v písmenách b) a c),
- e) iných nebezpečenstiev vrátane takých, ktoré vyplývajú
  1. z prírodných nebezpečenstiev, najmä abnormálnych teplôt, požiarov, povodní, zemetrasení, zosuvov a poklesov pôdy, víchric a búrok,
  2. z leteckej dopravy, železničnej dopravy, cestnej dopravy a vodnej dopravy vrátane nakládky a vykládky,
  3. zo susedných priemyselných činností a iných činností,
  4. z protiprávnej činnosti, najmä podpaľačstva a sabotáže.

C. Riadenie prevádzky

Riadenie prevádzky zahŕňa najmä postupy, pokyny, limity a opatrenia

- a) na uvádzanie do prevádzky,

- b) na nábeh a normálne prerušenie prevádzky,
- c) na všetky fázy normálnej prevádzky vrátane testovania, údržby a kontroly,
- d) na identifikáciu a prijímanie zodpovedajúcich opatrení v prípade odchýlky od normálnych prevádzkových podmienok alebo parametrov,
- e) na dočasné, zriedkavé alebo osobitné operácie,
- f) na prevádzku počas vykonávania údržby,
- g) na operácie pri havarijných situáciách,
- h) na ukončenie prevádzky.

D. Riadenie zmien

Pri plánovaní zmien v podniku ide najmä o nasledujúce postupy pri trvalých, dočasných alebo naliehavých zmenách:

- a) definovanie toho, čo sa považuje za zmenu,
- b) určenie zodpovednosti a právomoci na iniciovanie a schválenie zmeny,
- c) identifikáciu a dokumentáciu navrhovanej zmeny a jej uplatnenia,
- d) identifikáciu a analýzu možných bezpečnostných dôsledkov navrhovanej zmeny,
- e) určenie a dokumentovanie potrebných bezpečnostných opatrení vrátane požiadaviek na školenie a výcvik a na potrebné zmeny v prevádzkových postupoch a v príslušnej dokumentácii,
- f) určenie a zavedenie potrebných postupov na hodnotenie a následné monitorovanie po uskutočnení zmeny vrátane potrebných nápravných mechanizmov a opatrení.

E. Monitorovanie plnenia

Monitorovanie plnenia programu (§ 5) a účinnosti bezpečnostného riadiaceho systému súladu sa delí na

- a) priebežné – zahŕňa priebežnú kontrolu kritických miest v podniku, na zariadeniach a prístrojovom vybavení, ako aj kontrolu súladu s predpísaným školením a výcvikom zamestnancov, prevádzkovou dokumentáciou a praxou,
- b) následné – uskutočňuje sa následne ako reakcia na závažnú priemyselnú haváriu a zisťujú sa ním nielen bezprostredné príčiny, ale aj všetky zásadné zlyhania, ktoré viedli k takejto havárii alebo k inej závažnej odchýlke od normálneho prevádzkového stavu.

F. Audit a preskúmanie vhodnosti, účinnosti a plnenia programu

Plán interných auditov, ako aj prípadných externých auditov obsahuje najmä

- a) oblasti auditovaných činností,
- b) intervaly vykonávania auditov pre každú z oblastí,
- c) zodpovednosť za každý audit,
- d) zdroje a osoby potrebné pre každý audit vrátane prípadných požiadaviek na expertíznu činnosť, na zabezpečenie nezávislosti a technickej podpory,
- e) postupy na vyhotovovanie a podávanie správ o výsledku auditov,
- f) postupy na nápravné opatrenia.

Príloha č. 3
k vyhláške č. 489/2002 Z. z.

VZOR PEČIATKY ŠPECIALISTU NA PREVENCIU ZÁVAŽNÝCH PRIEMYSELNÝCH HAVÁRIÍ

**Príloha č. 4
k vyhláške č. 489/2002 Z. z.****OBSAH INFORMÁCIE PRE DOTKNUTÚ VEREJNOSŤ**

Informácia podľa § 22 ods. 1 a 3 zákona pre verejnosť obsahuje najmä

- a) názov (obchodné meno) a adresu prevádzkovateľa, názov a umiestnenie podniku; ak sa informácia poskytuje podľa § 22 ods. 3 zákona, tiež názov a adresu okresného úradu,
- b) meno a funkciu osoby, ktorá informáciu poskytuje,
- c) potvrdenie o tom, že podnik podlieha režimu zákona a že oznámenie o zaradení podniku a bezpečnostná správa boli zaslané príslušnému orgánu,
- d) jednoduché, všeobecne zrozumiteľné vysvetlenie činností vykonávaných v podniku,
- e) všeobecné názvy a podľa potreby aj klasifikácia vybraných nebezpečných látok prítomných v podniku s uvedením ich základných nebezpečných vlastností; prevádzkovateľ nie je povinný poskytnúť podrobnejšie údaje nad rámec údajov uvedených na karte bezpečnostných údajov,
- f) všeobecné informácie týkajúce sa charakteru nebezpečenstva závažných priemyselných havárií vrátane ich možných účinkov na ľudí a životné prostredie,
- g) vhodné informácie o tom, ako budú verejnosť alebo jednotlivé osoby, ktoré môžu byť dotknuté závažnou priemyselnou haváriou, varované a priebežne informované v prípade závažnej priemyselnej havárie,
- h) vhodné informácie o tom, ako sa má verejnosť správať v prípade závažnej priemyselnej havárie,
- i) vyhlásenie o tom, že prevádzkovateľ urobil vhodné opatrenia na úseku prevencie závažných priemyselných havárií, ako aj na obmedzenie následkov takých havárií,
- j) odkaz na plán ochrany obyvateľstva,
- k) údaje o tom, kde možno získať ďalšie, prípadne podrobnejšie informácie.

Príloha č. 5
k vyhláške č. 489/2002 Z. z.

nevyplňať

Oznámenie o vzniku závažnej priemyselnej havárie
podľa § 22 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú
niektoré ustanovenia zákona o prevencii závažných priemyselných havárií

Podnik
názov
adresa
priemyselné odvetvie (kód 2 – priemysel)
činnosť (kód 3 – činnosť, jednotka)
časť zariadenia (kód 4 – prvok, časť)
Údaje o prevádzkovateľovi
meno, priezvisko, titul
dátum narodenia
bydlisko
obchodné meno
adresa
telefón
fax
e – mail
právna forma ¹⁾
sídlo ¹⁾
údaje o štatutárnych orgánoch ¹⁾
IČO
odvetvová klasifikácia ekonomických činností

¹⁾ Vypĺňa len právnická osoba.

Dátum vzniku závažnej priemyselnej havárie	Čas hlavnej udalosti
začiatok	začiatok
koniec	koniec
odhad predpokladaného zdolania závažnej priemyselnej havárie	

Druh závažnej priemyselnej havárie
druh závažnej priemyselnej havárie
údaje o ohrozenom alebo zasiahnutom okolí
meteorologické podmienky

Vybrané nebezpečné látky prítomné pri závažnej priemyselnej havárii	uviesť do tabuľky 1
---	---------------------

Pravdepodobná príčina závažnej priemyselnej havárie

Okamžité následky závažnej priemyselnej havárie	Odhad ďalších následkov závažnej priemyselnej havárie
mŕtvi	mŕtvi
zranení	zranení
škody na životnom prostredí	škody na životnom prostredí
škody na majetku	škody na majetku

Prijaté opatrenia na zdoľanie závažnej priemyselnej havárie a na obmedzenie jej následkov

Kontaktná osoba
meno, priezvisko, funkcia
adresa
telefón
fax

Subjekt podávajúci oznámenie
názov
adresa

Osoba, ktorá správu vypracovala
meno, priezvisko, funkcia
dátum
miesto
podpis

Poučenie:

Podľa § 24 zákona č. 261/2002 Z. z. prevádzkovateľ zašle do 24 hodín Oznámenie o vzniku závažnej priemyselnej havárie týmto orgánom:

- okresný úrad,
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky,
- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Vybrané nebezpečné látky prítomné pri závažnej priemyselnej havárii

Tabuľka 1

Názov	Klasifikácia	CAS	Názov IUPAC	Množstvo (tony)	Fyzikálna forma	Požiarne charakteristiky

nevyplňať

Písomná správa prevádzkovateľa o vzniku závažnej priemyselnej havárie

podľa § 23 ods. 1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o prevencii závažných priemyselných havárií

Podnik
názov
adresa
priemyselné odvetvie (kód 2 – priemysel)
činnosť (kód 3 – činnosť, jednotka)
časť zariadenia (kód 4 – prvok, časť)

Údaje o prevádzkovateľovi
meno, priezvisko, titul
dátum narodenia
bydlisko
obchodné meno
adresa
telefón
fax
e – mail
právna forma ¹⁾
sídlo ¹⁾
údaje o štatutárnych orgánoch ¹⁾
IČO
odvetvová klasifikácia ekonomických činností

¹⁾ Vypĺňa len právnická osoba.

Dátum vzniku závažnej priemyselnej havárie	Čas hlavnej udalosti
začiatok	začiatok
koniec	koniec

Druh závažnej priemyselnej havárie
druh závažnej priemyselnej havárie
údaje o ohrozenom alebo zasiahnutom okolí
meteorologické podmienky

Vybrané nebezpečné látky prítomné pri závažnej priemyselnej havárii	uviesť do tabuľky 2
---	---------------------

Príčina závažnej priemyselnej havárie

Následky závažnej priemyselnej havárie
mŕtvi
zranení
škody na životnom prostredí
škody na majetku

Prijaté opatrenia na zdlanie závažnej priemyselnej havárie a na obmedzenie jej následkov

Nariadené, prípadne navrhované opatrenia a lehoty zamerané na zmiernenie strednodobých a dlhodobých následkov závažnej priemyselnej havárie

Nariadené, prípadne navrhované opatrenia a lehoty zamerané na zamedzenie opakovania sa takejto alebo podobnej závažnej priemyselnej havárie

Kontaktná osoba
meno, priezvisko, funkcia
adresa
telefón
fax

Subjekt podávajúci správu
názov
adresa

Osoba, ktorá správu vypracovala
meno, priezvisko, funkcia
dátum
miesto
podpis

Štatutárny orgán, ktorý schválil správu
názov
adresa
pečiatka a podpis

Vybrané nebezpečné látky prítomné pri závažnej priemyselnej havárii

Tabuľka 2

Názov	Klasifikácia	CAS	Názov IUPAC	Množstvo (tony)	Fyzikálna forma	Požiarne charakteristiky

nevyplňať

Písomná správa prevádzkovateľa o vzniku závažnej priemyselnej havárie

podľa § 23 ods. 2 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o prevencii závažných priemyselných havárií

Podnik
názov
adresa
priemyselné odvetvie (kód 2 - priemysel)
činnosť (kód 3 - činnosť, jednotka)
časť zariadenia (kód 4 - prvok, časť)

Údaje o prevádzkovateľovi
meno, priezvisko, titul
dátum narodenia
bydlisko
obchodné meno
adresa
telefón
fax
e-mail
právna forma ¹⁾
sídlo ¹⁾
údaje o štatutárnych orgánoch ¹⁾
IČO
odvetvová klasifikácia ekonomických činností

¹⁾ Vypĺňa len právnická osoba.

Dátum vzniku závažnej priemyselnej havárie	Čas hlavnej udalosti
začiatok	začiatok
koniec	koniec

Kontaktná osoba
meno, priezvisko, funkcia
adresa
telefón
fax

Subjekt podávajúci správu
názov
adresa

Osoba, ktorá správu vypracovala
meno, priezvisko, funkcia
dátum
miesto
podpis

Štatutárny orgán, ktorý schválil správu
názov
adresa
pečiatka a podpis

A. OPIS ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE

1. Typ havárie			
a) udalosť kód 1	☐ hlavný výskyt	☐ počiatočná udalosť	☐ podružné udalosti
b) poznámky (pozri vysvetlivku 1)			

2. Nebezpečné látky		
a) celkový súpis látok v podniku (pozri vysvetlivku 2)	uviesť do tabuľky 3	
b) súpis priamo zahrnutých relevantných látok (pozri vysvetlivku 3)		
identifikácia	množstvo (tony)	
	aktuálne	možné
c) súpis nepriamo zahrnutých relevantných látok (pozri vysvetlivku 4)		
identifikácia	množstvo (tony)	
	aktuálne	možné
d) poznámky (pozri vysvetlivku 5)		

3. Zdroj havárie

a) opis

- prostredníctvom priloženej vhodnej mapy a prípadných vysvetliviek musí byť opísané umiestnenie podniku, príslušné zariadenie a príslušné geografické vlastnosti okolia (vrátane topografických vlastností, sídiel a iných stavieb)
- užitočné môžu byť fotografie alebo plány podniku

b) situácia	hlavný výskyt	počiatočná udalosť	podružné udalosti
priemysel (kód 2)	_____	_____	_____
činnosť/jednotka (kód 3)	_____	_____	_____
časť (kód 4)	_____	_____	_____
c) poznámky (pozri vysvetlivku 6)			

B. NÁSLEDKY ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE

1. Zasiahnutá oblasť		nie	pravdepodobne	áno
	zariadenie	☐	☐	☐
a)	rozsah účinkov - zasiahnuté			
	podnik	☐	☐	☐
	okolie; miestne	☐	☐	☐
	okolie; regionálne	☐	☐	☐
	okolie; cezhraničné	☐	☐	☐
b)	opis účinkov (dokumentácia rozsahu zasiahnutia) - mal by byť opísaný geografický rozsah účinkov spolu s priloženou a označenou mapou, fotografiami alebo inými vhodnými kvalitatívnymi/kvantitatívnymi údajmi			
c)	poznámky (pozri vysvetlivku 10)			

2. Osoby (pozri vysvetlivku 11)				
	zamestnanci podniku	ďalšie osoby v podniku	zasahujúce jednotky	ľudia v okolí
a) počet dotknutých celkovo vystavených riziku	_____	_____	_____	_____
okamžitá smrť	_____	_____	_____	_____
následná smrť	_____	_____	_____	_____
zranenia vyžadujúce hospitalizáciu	_____	_____	_____	_____
ostatné vážne zranenia	_____	_____	_____	_____
sledovanie zdravotného stavu	_____	_____	_____	_____
b) poznámky (pozri vysvetlivku 12)				

3. Škody na životnom prostredí (označte hodiace sa)					
a) súčasti životného prostredia					
	ohrozené		dotknuté		
typ (kód 6)	pravdepodobne	áno	nie	pravdepodobne	áno
_____	☐	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐	☐
b) znečistenie/kontaminácia/ poškodenie					
			nie	pravdepodobne	áno
obývaná oblasť (zamorená toxickým oblakom)			☐	☐	☐
bežne žijúca flóra/fauna (úhyn alebo eliminácia)			☐	☐	☐
vzácná alebo chránená flóra/fauna (úhyn alebo eliminácia)			☐	☐	☐
záchytné vodohospodárske oblasti a zásobárne na účely spotreby alebo rekreácie			☐	☐	☐
pôda (so známym potenciálom dlhotrvajúcej ekologickej škody alebo vylúčenia činnosti ľudí)			☐	☐	☐
morské alebo sladkovodné stanovišťa			☐	☐	☐
hodnotné územia zasluhujúce alebo požívajúce vysoký stupeň ochrany			☐	☐	☐
c) poznámky (pozri vysvetlivku 13)					

4. Škody na národnom kultúrnom dedičstve (označte hodiace sa)				
		žiadne	poškodené	zničené
a) účinky na	historické miesta	☐	☐	☐
	historické budovy	☐	☐	☐
	historické pamätníky	☐	☐	☐
	umelecké predmety	☐	☐	☐
b)	poznámky (pozri vysvetlivku 14)			

5. Materiálne škody (pozri vysvetlivku 15)		
a)	škody v podniku (priame náklady prevádzkovateľa)	škody mimo podniku (spoločenské náklady)
peňažné vyjadrenie (miestna mena)	_____	_____
materiálne škody	_____	_____
zásahové opatrenia, dekontaminácia, návrat do pôvodného stavu	_____	_____
b)	poznámky (pozri vysvetlivku 16)	

6. Narušenie života spoločnosti (označte hodiace sa)			
a)	evakuované	poškodené/nepoužiteľné	zničené
podnik/prevádzka			
blízke domy, byty/hotely	☐	☐	☐
blízke továrne/úrady/malé obchody	☐	☐	☐
školy, nemocnice, inštitúcie	☐	☐	☐
ostatné miesta zhromažďovania verejnosti	☐	☐	☐
b)	nie	áno	dobu trvania
prerušenie infraštruktúr (sietí)			
plyn	☐	☐	_____
elektrická energia	☐	☐	_____
voda	☐	☐	_____
kanalizácia	☐	☐	_____
telekomunikácie	☐	☐	_____
hlavné cesty	☐	☐	_____
železnice	☐	☐	_____
vodné cesty	☐	☐	_____
letecká doprava	☐	☐	_____

c) významný verejný záujem	žiadny	miestny	celonárodný
ostatné obyvateľstvo	☐	☐	☐
záujem médií	☐	☐	☐
politický záujem	☐	☐	☐
d) poznámky (pozri vysvetlivku 17)			

7. Diskusia o následkoch (pozri vysvetlivku 18)

C. ZÁSAH PRI ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRII

1. Havarijné opatrenia						
a)	uskutočnené (kód 7)					
	na mieste závažnej havárie	_____	_____	_____	_____	_____
	mimo miesta závažnej havárie	_____	_____	_____	_____	_____
b)	stále potrebné (kód 7)					
	na mieste závažnej havárie	_____	_____	_____	_____	_____
	mimo miesta závažnej havárie	_____	_____	_____	_____	_____
c)	pokračujúca kontaminácia alebo nebezpečenstvo (označte hodiace sa)					
		nie	pravdepodobne	áno		
	na mieste závažnej havárie	☐	☐	☐		
	mimo miesta závažnej havárie	☐	☐	☐		
d)	poznámky (pozri vysvetlivku 19)					

2. Povinnosti vyplývajúce zo zákona o prevencii závažných priemyselných havárií (pozri vysvetlivku 20)						
a)	v období pred závažnou priemyselnou haváriou (označte hodiace sa)					
	§	položka	ešte nepovinné	nevykonané	vykonané/zaslané	posúdené
	5	oznámenie	☐	☐	☐	☐
	7	program prevencie závažných havárií	☐	☐	☐	☐
	9	bezpečnostná správa	☐	☐	☐	☐
	5, 7, 9, 18, 19	aktualizácia	☐	☐	☐	☐
	18	havarijný plán	☐	☐	☐	☐
	19	plán ochrany obyvateľstva	☐	☐	☐	☐
	22 a 23	informovanie verejnosti	☐	☐	☐	☐
	9 a 10	územné plánovanie	☐	☐	☐	☐

e) poznámky (pozri vysvetlivku 19)

3. Vykonané oficiálne opatrenia

a) právne opatrenia (pozri vysvetlivku 21)

b) iné oficiálne opatrenia (pozri vysvetlivku 22)

4. Vykonané oficiálne opatrenia

a) opatrenia na zamedzenie opätovného výskytu (pozri vysvetlivku 23)

b) opatrenia na zmiernenie následkov (pozri vysvetlivku 24)

c) relevantná literatúra (pozri vysvetlivku 25)

d) diskusia o zásahu (pozri vysvetlivku 22)

KÓDY NA VYPLNENIE SPRÁVY O ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRII**Kód 1 – TYP HAVÁRIE****únik:**

- 1101 únik plynu/výparov/hmloviny do ovzdušia
- 1102 únik kvapaliny do pôdy
- 1103 únik kvapaliny do vody
- 1104 únik tuhých látok do pôdy
- 1105 únik tuhých látok do vody

požiar:

- 1201 požiar (všeobecný rozsiahly požiar)
- 1202 horiace množstvo kvapaliny v nádobe alebo mimo nej
- 1203 prúdový oheň (horiaci prúd kvapaliny unikajúcej z otvoru)
- 1204 vzplanutie plynov (horiaci oblak výparov, front plameňov šíriaci sa podzvukovou rýchlosťou)
- 1205 ohnivá guľa (horiaca masa stúpajúca v ovzduší, často po výbuchu výparov v dôsledku vriacej kvapaliny)

výbuch:

- 1301 tlakový výbuch (prasknutie tlakového systému)
- 1302 BLEVE (vriaca kvapalina expandujúca do výbuchu výparov)
- 1303 výbuch s rýchlou zmenou skupenstva (rýchla zmena skupenstva)
- 1304 výbuch s nekontrolovateľnou reakciou (zvyčajne exotermickou)
- 1305 výbuch prachu
- 1306 výbušný rozklad (nestabilného materiálu)
- 1307 VCE (výbuch mraku výparov, vlna šíriaca sa nadzvukovou rýchlosťou)

iné:

- 1401 produkty horenia v ovzduší
- 1402 produkty horenia v pôde
- 1403 produkty horenia vo vode
- 1404 voda použitá na hasenie v pôde
- 1404 voda použitá na hasenie vo vode
- 1999 iné

Kód 2 – PRIEMYSEL

- 2001 všeobecná výroba chemikálií
- 2002 petrochémia, rafinácia, spracovanie
- 2003 výroba plastov a gumy
- 2004 pesticídy, liečivá a iné čisté (jemné) chemikálie
- 2005 výroba a rozvod energií (elektrická energia, plyn atď.)
- 2006 vodovody a kanalizácia (zber, dodávky, úprava)
- 2007 spracovanie a zneškodňovanie odpadu
- 2008 predaj, skladovanie a distribúcia [vrátane plnenia fliaš skvapalneným plynom (LPG), distribúcie sypaných materiálov, skladovania v nádržiach, mraziarenských skladoch atď.]
- 2009 manipulačné a prepravné centrá (prístavy, letiská, strediská cestnej nákladnej prepravy, zoraďovacie stanice atď.)
- 2010 výroba stavebnín a keramických materiálov (tehly, porcelán, sklo, cement, sadra atď.)

- 2011 zušľachťovanie a spracovanie kovov [vrátane zlievarní, elektrochemického zušľachťovania, pokovovania (povrchovej úpravy kovov) atď.]
- 2012 elektronika a elektroinžinierstvo
- 2013 stavba, oprava a spracovanie lodí
- 2014 všeobecné strojárstvo, výroba, kompletizácia
- 2015 poľnohospodárstvo
- 2016 zdravotníctvo, veda, školstvo (vrátane nemocníc, univerzít, škôl atď.)
- 2017 textilie, odev a obuv
- 2018 výroba papiera, tlač, noviny
- 2019 potravinárstvo a nápoje
- 2020 drevo a nábytok
- 2021 stavby a konštrukčné práce
- 2022 výstaviská/zábavné parky
- 2999 iné

Kód 3 – ČINNOSŤ/JEDNOTKA**proces:**

- 3101 prerušovaná (dávková) chemická reakcia
- 3102 kontinuálna chemická reakcia
- 3103 elektrochemická operácia
- 3104 fyzikálna operácia (zmiešavanie, tavenie, kryštalizácia atď.)
- 3105 úprava (napúšťanie, konzervácia)
- 3106 výroba energie (spaľovanie atď.)

skladovanie:

- 3201 spojené s procesom (zásoby atď. na mieste výroby)
- 3202 spojené s distribúciou (mimo miesta výroby)

preprava:

- 3301 potrubím
- 3302 mechanická (dopravníky atď.)
- 3303 automobilová
- 3304 nakladanie/vykladanie (dopravné terminály)

iné:

- 3401 balenie (plnenie vriec, sudov, bubnov atď.)
- 3402 zneškodňovanie (spaľovanie, ukladanie do zeme atď.)
- 3999 iné

Kód 4 – PRVOK (ČASŤ)

- 4001 reakčná nádoba netlaková
- 4002 reakčná nádoba tlaková
- 4003 kontajner netlakový (násypný zásobník, tank, bubon, vrece atď.)
- 4004 kontajner tlakový (malá guľa, guľa, valec atď.)
- 4005 kontajner inej ako okolitej teploty (chladený alebo vyhrievaný)
- 4006 voľné uloženie (neobmedzená halda, kopa atď.; ak je balené vo vreciach alebo v sudoch atď., ktoré sú uložené na neobmedzenej kope, voľne uložené na zemi atď., použite, prosím, oba kódy)
- 4007 stroje/vybavenie (čerpadlo, filter, kolónový separátor, zmiešavač atď.)

- 4008 zdroj energie (motor, kompresor atď.)
- 4009 výmenníky tepla (ohrievače, chladiče, ohrievacie špirály atď.)
- 4010 ventily/ovládače (regulátory)/monitorovacie zariadenia/vypúšťacie kohúty
- 4011 potrubie všeobecne/prírubby
- 4012 ostatné prepravné zariadenia/prístroje/vozidlá
- 4999 iné

Kód 5 – PRÍČINNÉ FAKTORY**prevádzka:**

- 5101 zlyhanie tesnosti nádoby/kontajnera/vybavenia
- 5102 zlyhanie/chyba súčiastky/stroja
- 5103 strata kontroly nad procesom
- 5104 korózia/únava materiálu
- 5105 chyba (zlyhanie) nástroja/kontrolného alebo monitorovacieho zariadenia
- 5106 nekontrolovateľná reakcia
- 5107 nečakaná reakcia/zmena skupenstva
- 5108 zablokovanie
- 5109 rast elektrostatického náboja

prostredie/okolie:

- 5201 prírodná udalosť (počasie, teplota, zemetrasenie)
- 5202 dominový účinok inej havárie
- 5203 dopravná nehoda
- 5204 náraz predmetu
- 5205 zlyhanie rozvodného systému (elektrina, plyn, voda, para atď.)
- 5206 nedostatočná ochrana a zabezpečenie podniku

organizácia:

- 5301 neadekvátne usporiadanie riadenia
- 5302 problém postoja vedenia
- 5303 organizačné postupy (žiadne, neadekvátne, nezodpovedajúce, nejasné)
- 5304 školenia/pokyny (žiadne, neadekvátne, nezodpovedajúce)
- 5305 dohľad (žiadny, neadekvátny, nezodpovedajúci)
- 5306 personálne obsadenie (neadekvátne, nezodpovedajúce)
- 5307 analýza procesu (neadekvátna, nesprávna)
- 5308 projekt prevádzkarne/vybavenia/systému (neadekvátny, nezodpovedajúci)
- 5309 užívateľská nevhodnosť (prístroj, systém atď.)
- 5310 výroba/konštrukcia (neadekvátna, nezodpovedajúca)
- 5311 inštalácia (neadekvátna, nezodpovedajúca)
- 5312 izolácia vybavenia/systému (žiadna, neadekvátna, nezodpovedajúca)
- 5313 údržba/opravy (žiadne, neadekvátne, nezodpovedajúce)
- 5314 testovanie/inšpekcie/záznamy (žiadne, neadekvátne, nezodpovedajúce)

osoba:

- 5401 chyba prevádzkovateľa
- 5402 zdravotný stav prevádzkovateľa (vrátane ochorení, otravy, smrti atď.)
- 5403 zámerné neuposlúchnutie/odmietnutie vykonania povinnosti
- 5404 zlomyseľný zásah

iné:

5501 neidentifikované

5999 iné

Kód 6 – ZLOŽKY PROSTREDIA**vnútrozemské:**

6101 metropolitná výstavba

6102 mestská výstavba

6103 vidiecka výstavba

6104 parky/spoločné priestranstvá

6105 trávnaté plochy/pasienky/lúky

6106 orná pôda/poľnohospodárske kultúry/vinice/sady

6107 lesy prevažne alebo úplne umelo vysadené

6108 lesy prevažne alebo úplne prírodné

6109 rašeliniská/vresoviská/horská vegetácia

6110 močiare/plochy s rákosím

sladkovodné:

6201 priehrada

6202 rybník/jazero

6203 potok/prítok

6204 rieka

pobrežné:

6301 slané močiare/blatá

6302 piesok/duny/dunové depresie

6303 štrkový breh, pláž

6304 skalnatý breh

morské:

6401 slané lagúny

6402 ústie

6403 otvorené more/morské dno

iné:

6999 iné

Kód 7 – HAVARIJNÉ OPATRENIA**vnútorné systémy:**

7101 prehodnotenie riadenia/organizácie

7102 hasiace systémy (vodná clona, monitory atď.)

7103 inertizujúce systémy (pena, inertný plyn atď.)

7104 postupy núdzového odstavenia prevádzky

7105 druhotné tesnenie, zachytávanie (hrádze, záchytné nádoby atď.)

7106 poplachy, sirény

7107 podnikové havarijné skupiny (požiarna, zdravotná atď.)

7108 kontrola odtoku požiarnej vody

7109 detekcia plynov, predpoveď/odhad množstva/rozptýlenia

7110 signál „všetko čisté“ (akustický koniec poplachu)

vonkajšie systémy:

- 7201 externé požiarné útvary
- 7202 externá zdravotná/záchranná služba
- 7203 policajný zásah
- 7204 vojenský zásah
- 7205 vodohospodársky orgán/mobilizácia ostatných externých špecialistov
- 7206 aktivizácia dobrovoľných organizácií
- 7207 riadenie davu (más) ľudí
- 7208 riadenie dopravy

kryty:

- 7301 verejnosť upozornená priamo bezpečnostnou službou
- 7302 verejnosť upozornená prostredníctvom médií

evakuácia:

- 7401 všetci alebo väčšina prostredníctvom osobnej prepravy
- 7402 všetci alebo väčšina prostredníctvom organizovanej prepravy
- 7403 použitie organizovaných evakuačných centier
- 7404 návrat domov

dekontaminácia:

- 7501 pokračujúce šírenie látky
- 7502 látka bola neutralizovaná
- 7503 voda/plodiny/územie atď. vyradené z pôsobnosti opatrení na návrat do pôvodného stavu

návrat do pôvodného stavu (sanácia):

- 7601 kontaminované oblasti boli vyčistené
- 7602 obnovenie stavieb a konštrukcií
- 7603 návrat prírodného prostredia do pôvodného stavu

sledovanie následkov:

- 7701 sledovanie zdravotného stavu/epidemiológia
- 7702 environmentálny monitoring
- 7703 žiadne

ochrana:

- 7801 ukrytie
- 7802 prostriedky individuálnej ochrany

iné:

- 7999 iné

Vysvetlivky (pokyny) k spracovaniu správy o závažnej priemyselnej havárii

Vysvetlivka 1: TYP HAVÁRIE

Ak je potrebné, použite i na kódované odpovede uvedené v A1 a). V prípade, že sa vyskytol viac ako jeden typ havárie, nadväznosť označte označením čísel kódov v texte poznámok.

Vysvetlivka 2: CELKOVÝ SÚPIS LÁTOK V PODNIKU

Špecifikujte vybrané nebezpečné látky a ich množstvá v podniku, ktoré boli alebo majú byť v zmysle § 5 oznámené, a označte príslušnú kolónku na účely ich identifikácie.

Prvotné látky sú tie, ktoré boli do podniku dovezené na účely ich použitia alebo spracovania na inú látku.

Medziprodukty sú látky vzniknuté v podniku s cieľom ich následného spracovania.

Normálne konečné produkty sú tie konečné produkty, ktoré boli za normálnych podmienok vyrobené v podniku (vrátane želaných konečných produktov úžitkovej hodnoty, neželaných, ale normálnych vedľajších produktov nízkej úžitkovej hodnoty a odpadov bez úžitkovej hodnoty), alebo látky, ktoré boli do podniku dovezené len na účely skladovania.

Možné abnormálne produkty sú látky vzniknuté za primerane predvídateľných (alebo aktuálnych) podmienok, najmä v podmienkach havárie, aká bola v roku 1976 v meste Seveso, keď ako náhodný vedľajší produkt vznikol TCDD (dioxín).

Vysvetlivka 3: PRIAMO ZAPOJENÁ (ZAHRNUTÁ) LÁTKA

Priamo zahrnutá látka a jej priamo zahrnuté alebo potenciálne množstvá je taká vybraná nebezpečná látka, ktorá má priame škodlivé následky.

Aktuálne zahrnuté látky sú aktuálne uniknuté, zhorené alebo inak stratené látky.

Potenciálne zahrnuté látky znamená najväčšiu, primerane predvídateľnú možnú stratu evidovaného množstva, t. j. celkové relevantné množstvo, ktoré by mohlo za „normálnych prevádzkových podmienok“ byť pravdepodobne stratené (berúc do úvahy konkrétne okolnosti), ak nebolo stratené množstvo redukované (príslušnými havarijnými kontrolnými opatreniami, havarijným zásahom alebo náhodnými okolnosťami).

Vysvetlivka 4: NEPRIAMO ZAPOJENÁ (ZAHRNUTÁ) LÁTKA

Nepriamo zapojená látka je aktuálne alebo potenciálne množstvo vybranej nebezpečnej látky (látok) zapojené do iniciačnej alebo inej udalosti spojenej s hlavnou udalosťou, ale priamo nespôsobujúce súčasné škodlivé následky (napr. horľavá alebo výbušná látka môže byť nepriamo zapojená tým, že spôsobí oheň alebo výbuch iniciujúci únik toxického plynu, ktorý priamo spôsobí hlavné toxické zamorenie). Aktuálne alebo potenciálne má rovnaký význam ako vo vysvetlivke 3.

Vysvetlivka 5 : POZNÁMKY K VYBRANÝM NEBEZPEČNÝM LÁTKAM

Uvedte akékoľvek relevantné osobitné podmienky skladovania/procesu (napr. chladenie, stlačenie alebo zahriatie), označte, akým spôsobom boli látky priamo alebo nepriamo zapojené, a vysvetlite príslušné okolnosti ich aktuálnych alebo potenciálnych množstiev. Látky, ktoré vznikli v priebehu veľkej havárie alebo iným spôsobom a nie sú klasifikované, mali by sa čo najskôr zaradiť do tried v zmysle existujúcich procedúr a v závislosti od ich príslušného potenciálu závažnej priemyselnej havárie. To by sa však nemalo chápať ako stanovenie povinnosti na testovanie.

Vysvetlivka 6: POZNÁMKY K ZDROJU HAVÁRIE

V kolónke A3 b) rozveďte kódované odpovede – podrobnosti o type, výrobe, veku, čase od poslednej zmeny alebo údržby, návrhových normách, podmienkach skladovania a výroby, o tom, či je v prevádzke alebo v údržbe atď., alebo o akýchkoľvek iných osobitných vplyvoch, ktoré by mohli byť relevantné.

Vysvetlivka 7: METEOROLOGICKÉ PODMIENKY

Komentujte závažnosť podmienok, ich stav vzhľadom na normálny stav a ich vzťah k tomu, čo sa stalo.

Vysvetlivka 8: POZNÁMKY K PRÍČINÁM ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE

Rozveďte kódové odpovede uvedené v A5 a) a označte ich význam. Sústreďte sa najmä na otázky školení a skúseností, ak patria medzi relevantné ľudské faktory.

Vysvetlivka 9: DISKUSIA O ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRII

Uveďte krátky chronologický prehľad hlavného výskytu na základe základných informácií, ktoré už boli uvedené v časti A, ak je to vhodné, a uveďte ostatné relevantné informácie, ktoré môžu napomôcť pochopenie vzniku závažnej havárie. Ak je to vhodné, odvolajte sa na obrazové prílohy uvedené v zmysle A3 a).

Vysvetlivka 10: POZNÁMKY K ZASIAHNUTEJ (DOTKNUTEJ) OBLASTI

Rozveďte skrátené informácie uvedené v B1, ak to napomôže pochopenie rozsahu a závažnosti následkov. Je vhodné, ak je vyznačený (obzvlášť na mape) rozsah škôd na budovách, koncentrácie oblaku plynov atď. v rôznych vzdialenostiach od hlavného zdroja havárie, ale nie sú žiaduce rozsiahle úvahy o veľkosti škôd, najmä ak sú uvedené v časti B.

Vysvetlivka 11: DOTKNUTÉ (ZASIAHNUTÉ) OSOBY

Osoby celkovo vystavené riziku sú osoby predvídateľne vystavené riziku prostredníctvom udalosti, ak sa to dá rozumne určiť.

Okamžité alebo **následné úmrtia** sú úmrtia, ktorých príčinou je príslušná závažná havária.

Zranenia vyžadujúce hospitalizáciu sú otravy, popáleniny chemického a iného pôvodu, traumy alebo iné fyzické a mentálne zranenia alebo ujmy na osobách vyžadujúce ich prijatie do nemocnice na dlhšie ako 24 hodín (nielen na pozorovanie).

Ostatné vážne zranenia sú zranenia vyžadujúce lekárske ošetrenie, ale nevyžadujúce prijatie do nemocnice na dlhšie ako 24 hodín.

Sledovanie zdravotného stavu znamená osoby, ktoré považujú zhoršený zdravotný stav za následok závažnej havárie a následne sú zaradené do programu sledovania zdravotného stavu.

Vysvetlivka 12: POZNÁMKY K DOTKNUTÝM OSOBÁM

Rozveďte informácie udané v B2 a) prostredníctvom uvedenia typov zranení alebo iných potenciálne užitočných informácií (napr. čiastočná citlivosť ľudí spôsobená vekom, zdravotnými podmienkami alebo miestom). Ak neboli dotknutí žiadni ľudia, uveďte dôvody.

Vysvetlivka 13: POZNÁMKY K ŠKODÁM NA ŽIVOTNOM PROSTREDÍ

Časť B3 sa zameriava na ekologické aspekty prostredia. Rozveďte udané skrátené informácie vrátane typu a rozsahu škôd (počty, územia, objemy, koncentrácie, vzdialenosti, veľkosti populácií, dotknuté počty v %, dotknuté druhy atď.), ak sú dostupné. Ak neprišlo k žiadnej ekologickej škode uvedeného typu, uveďte to a vysvetlite dôvody. Všetky náklady na vyčistenie alebo uvedenie do pôvodného stavu uveďte v časti B5.

Vysvetlivka 14: POZNÁMKY K ŠKODÁM NA NÁRODNOM KULTÚRNOM DEDIČSTVE

Uveďte podrobnosti, čo bolo poškodené alebo zničené, a ak sa to hodí, uveďte typ a množstvo škôd.

Vysvetlivka 15: MATERIÁLNE ŠKODY

Uveďte celkové vyčíslenie škôd, ak je k dispozícii.

Materiálne škody zahŕňajú aktuálne peňažné ohodnotenie fyzických škôd na budovách, prevádzkarňach, materiáli alebo inom majetku (vrátane hospodárskych zvierat a plodín) v priamej súvislosti so závažnou haváriou, ale nezahŕňajú náklady na obnovovacie (sanačné) práce ani škody z ušlého zisku. Náklady na opätovnú výstavbu a premiestnenie sa rátať len do tej miery, ako ovplyvňujú peňažné vyjadrenie škôd.

Náklady na zásah, vyčistenie a uvedenie do pôvodného stavu zahŕňajú súčasné alebo budúce náklady na havarijné operácie a dokumentáciu a následné uvedenie do pôvodného stavu. Ak boli náklady na opätovnú výstavbu už zahrnuté do materiálnych škôd (najmä na mieste), nemali by sa tu znova uvádzať.

Vysvetlivka 16 : POZNÁMKY K MATERIÁLNYM ŠKODÁM

Uveďte, čoho sa týkajú náklady uvedené v B5 a). Ak sa náklady na fyzické škody, zásah atď. nedajú oddeliť, uveďte to a uveďte celkový údaj. Ak nevznikli žiadne náklady alebo podrobnosti o nákladoch sa nedajú získať, uveďte to.

Vysvetlivka 17: POZNÁMKY K NARUŠENIU ŽIVOTA SPOLOČNOSTI

Rozveďte skrátené údaje, ktoré sú uvedené v B6 a) až c), ak sú dostupné, uveďte najmä počty dotknutých, dôvody evakuácie alebo prerušenia a akékoľvek iné následky. Ak nebolo ohrozené nič z toho, čo je uvedené v a) až c), uveďte to.

Vysvetlivka 18: DISKUSIA O NÁSLEDKOCH

Uveďte všetky ďalšie relevantné informácie o následkoch, ktoré ešte nie sú uvedené v časti B a ktoré môžu byť nápomocné pri vysvetľovaní škodlivých účinkov závažnej havárie.

Vysvetlivka 19: POZNÁMKY K VYKONANÝM ZÁSAHOVÝM OPATRENIAM

Uveďte krátky chronologický prehľad zásahu a spíšte kódované odpovede a skrátené informácie uvedené v C1 a) až c). Ak sú k dispozícii, uveďte najmä počty a druhy záchranárov, či boli adekvátne okolnostiam, a podrobnosti o sledovaní zdravotného stavu alebo monitoringu životného prostredia alebo o osobitných opatreniach na vyčistenie/uvedenie do pôvodného stavu, ktoré sú potrebné/boli vykonané. Náklady na opatrenia uvedené v tejto časti by mali byť uvedené, ak sú k dispozícii, v časti B5 a podrobnejšie informácie o adekvátnosti opatrení na vyčistenie životného prostredia/návrat do pôvodného stavu by mali byť uvedené v časti C2 d).

Vysvetlivka 20: POZNÁMKY K HODNOTENIU POVINNOSTÍ VYPLÝVAJÚCICH ZO ZÁKONA O PREVENCIÍ ZÁVAŽNÝCH PRIEMYSELNÝCH HAVÁRIÍ

Rozveďte skrátené informácie uvedené v C2, a ak je to vhodné, vysvetlite dôvody rozhodnutí o adekvátnosti atď. Ak boli povinnosti týkajúce sa bezpečnostného riadenia splnené, najmä v časti C2 c), ak je to vhodné, vysvetlite, ako boli splnené, napríklad prostredníctvom písomných pracovných povolení alebo certifikáciou podľa uznaných noriem.

Vysvetlivka 21: PRÁVNE OPATRENIA

Vzťahuje sa na občianskoprávne a trestnoprávne konania a všetky ostatné sankcie vyvozené z právnych predpisov. Uveďte podrobnosti o prijatých (navrhnutých) opatreniach, výsledkoch, uložených pokutách, zaplatených kompenzáciách atď.

Vysvetlivka 22: INÉ OFICIÁLNE OPATRENIA

Vzťahuje sa na všetky ostatné oficiálne/administratívne prijaté sankcie alebo opatrenia. Opíšte podrobnosti a výsledky.

Vysvetlivka 23: OPATRENIA NA ZAMEDZENIE OPÁTOVNÉHO VÝSKYTU

Vzťahuje sa na všetky praktické, organizačné a ostatné opatrenia, ktoré sa považujú za dôležité, pre bezpečnosť relevantné prvky, prijaté v dôsledku závažnej havárie.

Vysvetlivka 24: OPATRENIA NA ZMIERNENIE NÁSLEDKOV

Opatrenia na zmiernenie následkov spôsobených závažnou haváriou.

Vysvetlivka 25: RELEVANTNÁ LITERATÚRA

Zahŕňa každý počítačový model týkajúci sa predvídania následkov, ak sa tento model v dôsledku havárie použil, revidoval alebo zrušil, následné správy, technické publikácie, modely atď., ktoré sa vzťahujú na závažnú haváriu a ktoré sú nápomocné pri pochopení udalostí.

Vysvetlivka 26: DISKUSIA O ZÁSAHU

Uveďte všetky ďalšie informácie, ktoré ešte neboli uvedené a ktoré by mohli byť nápomocné pri pochopení udalosti.